

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til de offentlige

Afgangs- og Aarsprøver

paa

Herlufsholm

i Juni og Juli 1911.

Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten
i Skoleaaret 1910—11.

Næstved.
„Næstved Avis“s Bogtrykkeri.
1911.

Efterretninger

om

Herlufsholm Skole og Opdragelsesanstalt

fra Juni 1910 til Juni 1911.

Eksaminer.

Den skriftlige Del af Studentereksamen og Mellem-skoleeksamen afholdtes, som forordnet, i Dagene den 13.—16. Juni over de Opgaver, som Ministeriet havde udsendt. Den mundtlige Del af Studentereksamen afholdtes i Dagene den 17. Juni—1. Juli og af Mellem-skoleeksamen fra den 17. Juni til den 4. Juli.

Meddommere ved Studentereksamen, beskikkede af Ministeriet, var: Cand. mag. *Agertoft* (Naturlære paa den mat.-nat. Linie), Adjunkt *Garde* (Historie), Adjunkt *Hammer* (Græsk og Latin paa den kl.-spr. Linie), Adjunkt *Christiansen* (Matematik), cand. mag. *Asmund* (Dansk Stil), cand. mag. *Kaalund-Jørgensen* (Engelsk paa den nyspr. og den mat.-nat. Linie) og cand. mag. *O. Thomsen* (Tysk); ved Mellem-skoleeksamen: Adjunkt *Hammer* (Latin), Adjunkt *Christiansen* (skriftlig Matematik og Regning) og cand. mag. *Asmund* (Dansk Stil).

Til Studentereksamen indstillede sig 23 Disciple, 3 af den klassisk-sproglige, 12 af den nysproglige og 8 af den matematisk-naturvidenskabelige Linie. Til Mellem-skoleeksamen indstillede sig 22 Disciple, som alle bestod.

En Privatist bestod Tillægsprøve i Fransk.

Studentereksamens Udfald ses af omstaaende Lister.

Studentereksamen 1910.

Den klassisk-sproglige Linie.	Skriftlig Dansk.	Mundtlig Dansk.	Engelsk.	Fransk.	Latinsk Version.	Mundtlig Latin.	Græsk.	Historie.	Geografi og Naturh.	Naturlære.	Matematik.	Orden m. skr. Arb.	Points.	Antal af Karakterer	Kvotient.	Legems-øvelser.	Sang.
<i>Frants Edward Dorph Hansen</i>	5	5	4	5	4	4	5	4	3	3	5	6	53	12	4,49	6	
<i>Paul Christian Paulsen Opstrup</i>	8	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6	73	"	6,02	6	
<i>Frederik Detlef Carl Reventlow</i>	6	6	6	6	5	6	5	5	6	4	6	6	67	"	5,58	6	5

Den nysproglige Linie.	Skriftlig Dansk.	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Engelsk.	Mundtlig Engelsk.	Skriftlig Tysk.	Mundtlig Tysk.	Fransk.	Latin.	Oldtids-kundskab.	Historie.	Geografi og Naturh.	Naturlære.	Matematik.	Orden m. skr. Arb.	Points.	Antal af Karakterer	Kvotient.	Legems-øvelser.	Sang.
<i>Kai Frederik Sophus Ahlefeldt-Laurvig</i>	4	4	4	6	3	4	6	4	5	6	6	5	5	4	66	14	4,71	6	4
<i>Erik Dreyer</i>	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	83	"	5,93	6	6
<i>Knud Enevold Lykke Ewald</i>	6	6	5	6	5	5	5	6	6	6	6	6	6	5	79	"	5,64	—	5
<i>Valdemar Lykke Ewald</i>	6	6	5	5	5	5	5	5	6	6	5	5	6	6	76	"	5,43	7	5
<i>Jacob Malthe Jerichau</i>	5	5	4	5	3	4	4	3	4	4	4	4	6	6	60	"	4,29	7	5
<i>Knud Friis Jespersen</i>	4	5	3	5	4	4	5	5	5	5	4	5	6	6	65	"	4,61	6	6
<i>Johan Henrik Rønnenkamp Maës</i>	5	4	3	3	3	5	5	4	4	5	4	3	5	6	61	"	4,86	6	6
<i>Johan Nordentoft</i>	5	4	3	5	2	4	5	4	5	5	4	5	5	6	62	"	4,43	—	5
<i>Karl Robert Petersen-Studnitz</i>	5	5	3	5	6	7	4	4	5	3	4	3	5	4	63	"	4,50	6	5
<i>Erling Traustedt</i>	6	6	4	6	4	6	6	6	5	6	6	6	5	4	76	"	5,43	6	6
<i>Einar Wiim</i>	5	5	4	5	6	5	5	4	5	5	4	4	4	6	66	"	4,71	5	6
<i>Knud Zahle</i>	6	6	3	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	6	68	"	4,86	6	6

Studentereksamen 1910.

Den matematisk-naturvidenskabelige Linie.	Skriftlig Dansk.	Mundtlig Dansk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Oldtidskundskab.	Geografi og Naturh.	Fysik med Astronomi	Kemi.	Skriftlig Matematik	Mundtlig Matematik	Orden m. skr. Arb.	Points.	Antal af Karakterer	Kvotient	Legemsøvelser.	Sang.
<i>Johan Hedemann Baagøe</i>	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	56	12	4,67	4	6
<i>Aksel Peter Johannes Elgaard</i>	5	5	5	4	5	5	5	6	5	5	6	6	62	"	5,17	4	6
<i>Svend Friis Jespersen</i>	6	6	5	5	5	5	6	6	6	5	6	6	67	"	5,58	4	6
<i>Axel Valdemar Knuhtsen</i>	5	4	4	4	4	5	5	4	4	2	4	5	50	"	4,17	4	6
<i>Jens Peter Junggreen Lunn</i>	6	5	5	4	6	5	6	4	4	3	4	5	57	"	4,75	6	5
<i>Aage Lindegaard</i>	5	4	4	4	5	4	5	5	4	6	5	5	56	"	4,67	2	4
<i>Torkil Keiser-Nielsen</i>	5	3	4	3	4	5	5	5	5	4	6	4	53	"	4,42	4	6
<i>Torkil Stig Nielsen</i>	6	5	6	4	6	6	5	6	6	3	5	6	64	"	5,33	6	4

Ved Studentereksamen afholdtes mundtlig Prøve i alle Fag undtagen Geografi og Naturhistorie. Ved Mellem-skoleeksamen afholdtes mundtlig Prøve i alle Fag.

Frøken *R. M. Petersen Schmidt* bestod Tillægsprøve i Fransk med Karakteren mg.

Skolens skriftlige og mundtlige Aarsprøve for I, II, III, V og VI Klasse afholdtes i Dagene fra den 22. Juni til den 4. Juli.

Den mundtlige Prøve omfattede ikke alle Fag, og for de fleste Fags Vedkommende blev kun en Del af Aarets Pensum opgivet til Prøven.

Efter Aarsprøvens Slutning opflyttedes fra VI₂ Klasse til VII alle 12 Disciple, fra V til VI 13 af 14, fra IV til V 18 af 22, fra III til IV alle 14, fra II til III 14 af 17, fra I til II alle 11 Disciple.

Den 21. og 22. April havde Skolen Besøg af Undervisningsinspektøren, Professor *Tuxen*, der inspicerede Undervisningen i alle Klasserne. Gymnastikundervisningen i III, IV og VII Klasse inspiceredes den 1. Februar af Gymnastikinspektør *Knudsen*.

Ved Cirkulære af 3. Oktober 1910 har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet indskærpet Bestemmelsen i Bekendtgørelse af 28. Marts 1908 om, at Til lægsprøver til Realeksamen og Pigeskoleeksamen skal aflægges i de ordinære Eksamensterminer.

Lærerpersonalet.

Under 15. Juni 1910 konstitueredes cand. mag. *L. D. G. Willesen* som Adjunkt fra 15. August at regne.

Under 20. Juni 1910 meddeltes der konstitueret Adjunkt *H. P. Michelsen* fast Ansættelse fra 15. August at regne.

Under 25. April 1911 udnævntes Adjunkt *H. Raa-*

schou-Nielsen til Rektor ved Sorø Skole og Opdragelsesanstalt fra 15. August at regne.

Cand. mag. *H. Vinterberg* er konstitueret som Adjunkt fra 15. Avgust at regne.

Den ugentlige Inspektion har været fordelt mellem Adjunkterne *Hammershaimb*, *Thomsen*, *Ferdinand*, *Michelsen* og *Bang*. Hr. Bang har haft Tilsyn med den øverste, Hr. Ferdinand med den mellemste og Hr. Thomsen med den nederste Sovesal.

Disciplene.

Ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelsesskrift talte Skolen 114 Disciple. Af dette Antal afgik 23 som Studenter (se de foranstaaende Lister); 5 andre udgik ved Skoleaarets Slutning, nemlig P. E. E. Jensen, C. F. G. Moltke og F. I. Vinther af IV Klasse efter bestaaet Mellemskoleeksamen, V. Klitgaard og K. S. Stage af II Klasse; 1, N. Spandet, havde paa Grund af langvarig Sygdom midlertidig forladt Skolen.

Ved Optagelsesprøven kom 23 ny Disciple til, 3 i III Klasse, 6 i II Klasse og 14 i I Klasse. Skolen begyndte altsaa det ny Skoleaar med 108 Disciple.

I Aarets Løb er udgaaet af IV Klasse A. Friis Hoffman og Karl P. Illum.

I Maj 1911 talte Skolen 106 Disciple, som i den følgende Fortegnelse er ordnede klassevis efter Bogstavorden. Faderens Navn og Hjemsted er angivet i Parentes. De nyoptagne Disciple er betegnede med *. De tre Linier i de til den nye Skoleordnings Gymnasium svarende V, VI og VII Klasse betegnes ved (ks), (ns), og (mn), henholdsvis for den klassisk-sproglige, den ny-sproglige og den matematisk-naturvidenskabelige Linie.

VII Klasse.

1. Ernst F. G. H. Bencard (Godsejer B., Fodbygaard, Næstved), f. 2. Juli 1892 (ns).
2. Sven C. Clausen (Branddirektør, Justitsraad C., Holsted), f. 30. Oktbr. 1893 (ns).
3. Johannes Forchhammer (Forstander, Dr. phil. F., Fredericia), f. 30. Oktbr. 1892 (mn).
4. K. E. Bendt Hage (Adoptivfader Grosserer H., København), f. 1. Maj 1893 (ns).
5. Otto L. V. Hammerich (Postmester H., Bogense), f. 21. Juli 1892 (ns).
6. Christian Hvidt (afd. Ingeniør H.), f. 5. Novbr. 1893 (mn).
7. Holger Jespersen (afd. Sognepræst J.), f. 1. Jan. 1893 (mn).
8. Axel H. Kornerup (Forpagter K., Gyldensteen, Bogense), f. 18. Jan. 1894 (ns).
9. Otto F. Lütken (Sognepræst L., Simmerbølle, Rudkøbing), f. 24. Septbr. 1892 (ks).
10. Axel V. Schaumburg-Müller (fhv. Forpagter S.-M., København), f. 29. Marts 1893 (ns).
11. Georg J. S. Spøhr (Købmand S., Faaborg), f. 16. Septbr. 1893 (ks).
12. Lauritz C. Tarp (Købmand T., Nakskov), f. 22. Novbr. 1892 (mn).

VI Klasse.

1. Harald A. L. Arffmann (Læge A., Faaborg), f. 19. Juli 1893 (ks).
2. Olaf Bærentsen (fhv. Amtmand B., København), f. 18. Septbr 1894 (ns).
3. Hans Christian Dorph (Ritmester D., København), f. 20. Novbr. 1892 (mn).

4. Holger Jepsen (afd. Gaardejer J., Rørkær ved Tønder), f. 23. Septbr. 1894 (mn).
5. Otto I. Kaarsberg (Professor, Dr. med. K., København), f. 26. Novbr. 1894 (mn).
6. Svend M. Koefoed (Proprietær K., Skovballegaard, Horslunde), f. 15. Febr. 1894 (mn).
7. Kjeld H. Larsen (Købmand L., Præstø), f. 3. Oktbr. 1894 (ks).
8. Carl T. Rasmussen (Købmand R., Nakskov), f. 9. Juni 1893 (mn).
9. Preben Selmer (Borgmester S., Æbeltoft), f. 26. Juli 1894 (ns).
10. Herluf B. Thomsen (Købmand T., Trangisvaag, Færøerne), f. 14. Jan. 1893 (ns).
11. Ernst F. D. v. Voss (Direktør V., Fredericia), f. 6. Juli 1894 (mn).
12. Mogens Wied (Forvalter W., Stege Sukkerfabrik), f. 21. April 1894 (ns).
13. Henning A. Wium (Overretssagfører W., Holstebro), f. 13. Novbr. 1894 (mn).

V Klasse.

1. Christian L. Bencard (Broder til Nr. 1 i VII Klasse), f. 19. Febr. 1894 (mn).
2. Johannes I. Borre (Lærer B., Næstved), f. 31. Aug. 1895 (mn).
3. Ernst Bruun (Tøldkontrollør B., Nakskov), f. 28. Maj 1895 (ns).
4. Tage A. Caroc (afd. Kommandør C.), f. 26. Febr. 1896 (mn).
5. Jørgen E. V. Dinesen (Godsejer D., Skørtinge, Eskildstrup), f. 22. Juni 1895 (mn).

6. Andrei P. Grønnegaard (Forpagter G., Corselitze, Nykøbing F.), f. 12. Decbr. 1895 (ns).
7. Knud Stellfeld-Hansen (Bankfuldmægtig S.-H., Næstved), f. 30. April 1896 (mn).
8. Helge F. Jespersen (Klosterforvalter J., Vemmetofte), f. 13. Juni 1895 (ns).
9. Vidar M. Kolbye (Fabriksbestyrer K., Maribo), f. 23. Decbr. 1895 (ks).
10. Johannes B. Lind (Sognepræst L., Hammer, Lou), f. 12. Juni 1895 (ns).
11. Otto Moltke (Hofjægermester, Greve M., Nørager, Ruds Vedby), f. 2. Juli 1895 (ns).
12. Otto Nyeborg (Sognepræst N., Stenmagle, Stenlille), f. 12. Septbr. 1895 (mn).
13. Aage H. Petersen (Købmand P., Næstved), f. 27. Septbr. 1895 (ns).
14. Frederik Poulsen (Kæmner P., Nysted), f. 17. Marts 1895 (ns).
15. Christian D. T. Saugman (Godsforvalter S., Tranevær), f. 16. Juni 1895 (ns).
16. Jes A. S. Spøhr (Broder til Nr. 11 i VII Kl.) f. 23. Juli 1895 (ks).
17. Kaj Struckmann (Distriktslæge S., Næstved), f. 14. Septbr. 1895 (ns).
18. Clyde G. Sunby (Bogholder S., New York; Plejemoder: Stiftsdame Frøken v. Bornemann, Vallø), f. 27. Aug. 1895 (ns).
19. Frithjof Tvedegaard (Læge T., Jydstrup, Ringsted), f. 9. Jan. 1895 (mn).

IV Klasse.

1. C. W. Bent Ahlefeldt-Laurvig (Udenrigsminister, Greve A.-L., København), f. 15. April 1896.

2. Einar Blechingberg (Amtsforsvalter B., Næstved), f. 29. Septbr. 1895.
3. Carl O. C. L. Dehlholm Arensborg (Adoptivfader: Overinspektør A., København), f. 5. Juli 1896.
4. Poul E. Engell (Grosserer E., København), f. 30. April 1896.
5. Svend Holger Hansen (Skovrider H., Tranekær), f. 10. Juni 1895.
6. Aage G. Jungersen (Provst J., Halsted, Aunede), f. 17. Juni 1896.
7. Svend Krøigaard (Lærer K., Aversi, Haslev), f. 15. Februar 1896.
8. Holger C. Lind (Kontorchef L., Frederiksberg), f. 18. Maj 1895.
9. Christian D. Lüttichau (Hofjægermester L., Viskum), f. 4. Novbr. 1895.
10. Arthur F. Nielsen (Arkitekt N., Frederikshavn), f. 21. Aug. 1896.
11. Axel Nielsen (Dyrlæge N., Remkolde, Klarskov), f. 10. Jan. 1896.
12. Lorenz C. Stage (Sognepræst S., Kullerup, Lamdrup), f. 15. Marts 1897.
13. Vincens Steensen-Leth (Forpagter S.-L., Steensgaard, Lohals), f. 26. Decbr. 1896.

III Klasse.

1. Sven Bærentsen (Broder til Nr. 2 i VI Kl.), f. 22. Maj 1896.
- 2°. Helge H. Finsen (Borgmester F., Ringkøbing), f. 1. Marts 1897.
3. J. Henry L. Friderichsen (Godsejer F., Høvængegaard, Nysted), f. 26. Maj 1897.

4. Ejnar Heiberg (Stiftsfysikus, Dr. med. H., Viborg), f. 18. Marts 1896.
5. Torkil A. G. Jungersen (Broder til Nr. 6 i IV Kl.), f. 4. Oktbr. 1897.
6. Frederik J. Koch (afd. Forpagter K.), f. 13. Oktbr. 1897.
- 7*. Johan H. Lehmann (Professor, Dr. phil. L., Berlin), f. 21. Oktober 1896.
8. Hans C. W. Lütken (Broder til Nr. 8 i VII Kl.), f. 2. Decbr. 1896.
9. Hans H. Lüttichau (Broder til Nr. 9 i IV Kl.), f. 5. April 1897.
10. Conrad E. le Maire (Godsejer le M., Frederiksdal, Nakskov), f. 31. Jan. 1897.
11. Aksel M. Petersen (Slagtermester P., Næstved), f. 11. Juli 1896.
12. Otto Rathsack (Stedfader Seminarielærer, cand. polyt. Galle, Haslev), f. 14. Juli 1896.
- 13*. Gregers D. Rosenstand (Postmester R., Kjellerup), f. 22. Novbr. 1897.
14. Vagn Schou (Købmand, cand. pharm. S., Næstved), f. 10. Septbr. 1896.
15. Johannes S. Spøhr (Broder til Nr. 11 i VII og Nr. 16. i V Kl.), f. 26. Juli 1897.
16. Wilhelm H. v. Voss (Broder til Nr. 11 i VI Kl.), f. 7. Maj 1896.

II Klasse

1. Erik Aarup (Købmand A., Næstved), f. 27. Jan. 1898.
2. Preben F. D. de Castonier (Kaptajn de C., København), f. 14. Aug. 1898.

3. Abraham Clod-Hansen (Karantænelæge C.-H., København), f. 26. Marts 1897.
- 4*. Frederik Friis (Godsejer F., Duelund, Kjellerup), f. 5. Marts 1898.
- 5*. Erik Hansen (Postmester H., Glumsø), f. 21. Juni 1899.
6. Tage Helms (Overlæge H., Sanatoriet ved Nakkebølle Fjord, Pejrup), f. 12. Febr. 1898.
- 7*. Svend A. Holst (Godsejer H., Brandberg, Jellinge), f. 13. Jan. 1898.
8. Erik F. A. J. Holstein (Lensgreve H., Holsteinborg, Rude), f. 21. Novbr. 1896.
9. Hugo L. Jensen (Skovrider J., Holsteinborg, Rude), f. 24. April 1897.
10. Johannes A. Jørgensen (Købmand J., Nakskov), f. 30. Maj 1898.
11. Preben Martens (Kaptajn M., København), f. 15. Aug. 1898.
- 12*. Olav Melbye (Sognepræst M., As, Juelsminde), f. 21. Maj 1898.
13. Birger T. V. D. Møller (afd. Professor M.), f. 17. Juli 1898.
- 14*. Venzel S. E. Ollendorff (Forpagter O., Marienhøj, Storehedinge), f. 28. Novbr. 1898.
15. Christian D. F. Reventlow (Redaktør R., Nykøbing F.), f. 4. April 1898.
16. Erik Schrader (Godsejer S., Næstved), f. 27. Juli 1898.
17. Henrik Sporon (afd. Læge S.), f. 27. Febr. 1898.
- 18*. Niels E. Stage (Broder til Nr. 12 i IV Kl.), f. 19. Maj 1898.
19. Erik P. Vinther (Lærer V., Vejlø, Næstved), f. 18. Febr. 1898.

I Klasse.

- 1*. Henning V. B. Asmussen (Dyrlæge A., Nørreby, Borre), f. 2. Oktbr. 1898.
- 2*. Erik C. Boas (Købmand B., Stubbekøbing), f. 29. Oktbr. 1899.
- 3*. Wilhelm S. Christens (Apotheker C., Næstved), f. 23. Marts 1899.
- 4*. Erik Damgaard (Sagfører D., Haslev), f. 22. Juli 1898.
- 5*. Mogens W. Dinesen (Broder til Nr. 5 i V Kl.), f. 18. Juni 1899.
- 6*. J. C. V. Vincens Grandjean (Stamhusbesidder G., Vennerslund, Nr. Alslev), f. 18. Septbr. 1898.
- 7*. Johan L. Hardt-Schnicker (Distriktslæge H.-S., Bøgense), f. 21. Maj 1899.
- 8*. Kai H. Hastrup (Godsforvalter H., Ourupgaard, Nykøbing F.), f. 15. April 1899.
- 9*. Johan P. H. Kornerup (Broder til Nr. 7 i VII Kl.), f. 15. Oktbr. 1900.
- 10*. Kaj B. Larsen (Ingeniør L., København), f. 23. Novbr. 1899.
- 11*. Jørgen E. Lehmann (Broder til Nr. 7 i III Kl.), f. 15. Jan. 1898.
- 12*. Asgeir F. J. Riis (Læge R., Gloslunde), f. 16. Jan. 1899.
- 13*. Tage Stensler (Forpagter S., Petersminde, Olstrup), f. 15. Maj 1899.
- 14*. Svend Tarp (Broder til Nr. 12 i VII Kl.), f. 25. April 1899.

Det aarlige Kontingent for en Discipel paa Herlufsholm er i de 4 nederste Klasser 600 Kroner, i de 3 øverste 800 Kr. Kontingentet er Vederlag for Undervisning, Bolig, Kost, Vask, Belysning og Brændsel, i Sygdomstilfælde Lægehjælp og Medicin (for saa vidt han behandles paa Herlufsholm). Som skolesøgende Disciple optages kun Sønner af Stiftelsens paa Herlufsholm boende Embedsmænd.

Anmeldelser om Aspiranter til de Pladser, der bliver ledige ved Slutningen af Skoleaaret, stiles til Stiftelsens Forstander, Gehejmekonferensraad, Lensbaron *Reedtz-Thott*, og indsendes til Fuldmægtig i Kultusministeriet *Glahn*, Willemoesgade 23, København, Ø., inden Udgangen af Maj Maaned. Der maa deri opgives, hvad Aspiranten har læst, og hvilken Klasse han forberedes til. Daabs- og Vaccinationsattest samt Vidnesbyrd fra den Skole eller de Lærere, som hidtil har ledet Aspirantens Undervisning, indsendes sammen med Anmeldelsen. Til Vejledning ved Aspiranters Forberedelse udgiver Skolen i Oktober Maaned hvert Aar en Undervisningsplan for de lavere Kiasser, der faas ved Henvendelse til Rektor. Ny Disciple optages fortrinsvis i de to nederste Klasser. Optagelse finder ikke Sted i Løbet af Skoleaaret.

Udmeldelse maa altid tilstilles Rektor inden Udgangen af den Maaned, hvori Discipelen skal forlade Skolen; for enhver Discipel, der ikke er udmeldt inden den 1ste i en Maaned, maa denne Maanedes Kontingent betales. Udmeldelser i Juleferien bør altsaa tilstilles Rektor inden December Maanedes Udgang, og i Sommerferien inden Juli Maanedes Udgang.

Undervisningen.

Den Omdannelse af det højere Skolevæsen, som er blevet grundlagt ved Lov om højere Almenskoler af 24. April 1893, er gennemført i sin hele Udstrækning ved Herlufsholm Skole, kun med den Undtagelse, at der ikke er oprettet den i Lovens § 2 omhandlede Real-klasse. Der er altsaa Adgang til at følge alle Gymnasiets 3 Linier.

Fag- og Timefordeling.

I indeværende Skoleaar har Fagene været fordelt paa følgende Maade:

	Ugentlig.	
Rektor <i>Bache</i> : Engelsk i V og VI, Skrivning i IV	12 $\frac{1}{2}$	Timer
Overlærer <i>Hasselager</i> : Græsk i V, VI og VII, Historie i VI, Oldtidskundskab i VI ks.	24	—
Overlærer <i>Petersen</i> : Fysik i V mn, VI mn og VII mn, Matematik i VI mn og VII mn	24	—
Overlærer <i>Jerntoft</i> : Gymnastik i alle Klasser, Latin i IV og VI ns.	25	—
Adjunkt <i>Hammershaimb</i> : Fysik i II, III, IV, VI ks + ns, VII ks + ns, Kemi i V mn, VI mn og VII mn, Matematik og Regning i IV	20	—
Adjunkt <i>Mørch</i> : Fransk i V og VII, Tysk i III, V ns, VI ns, VII ns.	23	—

Adjunkt <i>Raaschou-Nielsen</i> : Dansk i V og VI, Latin i VI ks, Engelsk i I og II, Svensk i III og IV	22	Ugentlig.	—
Adjunkt <i>Gøtzsche</i> : Historie i I, V og VII, Oldtidskundskab i V ns + mn og VII ns + mn, Dansk i II, Tysk i II og IV, Skrivning i III.....	25		—
Adjunkt <i>Thomsen</i> : Religion i I, II, III og IV, Dansk i III og IV, Historie i III og IV, Geografi i I, II og IV	24		—
Adjunkt <i>Ferdinand</i> : Naturhistorie og Geografi i V, VI og VII, Naturhistorie i I, II, III og IV, Geografi i III	25		—
Adjunkt <i>Michelsen</i> : Engelsk i III, IV og VII, Dansk i VII, Skrivning i I og II	19 ¹ / ₂		—
Konst. Adjunkt <i>Bang</i> : Latin i V og VII, Fransk i VI, Historie i II, Oldtidskundskab i VI ns + mn, Dansk i I	25		—
Konst. Adjunkt <i>Willesen</i> : Regning og Matematik i I, II, III, V, VI ks + ns og VII ks + ns.....	25		—
Pastor <i>Schamby</i> : Religion i V, VI og VII	3		—
Organist <i>Wiig</i> : Sang og Musik i alle Klasser, Sløjd i I og II (og III og IV).....	28		—
Tegnelærer <i>Essendrop</i> : Tegning i I, II og III	6		—

Med Hensyn til den efterfølgende Timeplan bemærkes, at de to Sløjdtimer i II Klasse og to af Timerne i Naturhistorie i I og III Klasse i Sommermaanederne har været anvendt til Havearbejde. Deltagelsen i de to ugentlige Sløjdtimer i Vinterhalvaaret i III og IV Klasse har været frivillig.

	VII			VI			V			IV	III	II	I	
	ks	ns	mn	ks	ns	mn	ks	ns	mn					
Religion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5	
Engelsk	2	5	2	2	5	2	2	5	2	2 ^{1,2}	3	3	5	
Tysk		4			4			4		4	4	5		
Fransk	3	3	3	3	3	3	4	4	4					
Historie	5	5	5	5	5	5	2	2	2	2	2	2	3	
Geografi	1	1	2				3	2	2	3	2	2	2	2
Naturhistorie											2	3	2 ^{2,2}	4
Latin	5	3		5	3		6	5		4				
Græsk	6			5			7							
Oldtidskundskab		1	1	1	1	1		1	1					
Matematik og Regning	2	2	6	2	2	5	2	2	7	6	5	4	3	
Fysik	1	1	6	2	2	6			6	2	2	2		
Skrivning										1/2	1	1	2	
Tegning											2	2	2	
Sløjd										(² , ₂)	(² , ₂)	2/2	2	
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	
Gymnastik og Sport	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	36	36	36	36	36	36	36	36	36	35	36	36	36	

Oversigt

over Skolens Arbejde fra Avgust 1910 til Juli 1911.

Religion.

- VII Kl. Slutningen af Filippenserbrevet. Udvalgte Stykker af Jeremias og Davids Salmer. Nyere Tids Kirkehistorie, særlig for Danmarks Vedkommende. Gennem Samtaler behandlet Hovedstykker af den kristelige Ethik.
- VI Kl. Slutningen af Matthæus-Evangeliet. Fortalt Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie. Gennem Samtaler Hovedstykker af Ethiken.
- V Kl. Tredie Trosartikel udførligt gennemgaaet. Fortalt om kirkehistoriske Personligheder i nyere Tid. Udvalgte Kapitler af Johannes-Evangeliet.
- IV Kl. Matthæus-Evangeliet Kap. 18—28. Jakobs Brev. Uden Bog: Fadervor og Sakramenterne.
- III Kl. Matthæus-Evangeliet Kap. 8—28 med stadig Henvisning til de andre Evangelier. Evangelierne til Kirkeaarets Fester. Uden Bog; De 10 Bud og Trosartiklerne. En Del Salmer.
- II Kl. Bertha Hahns Bibelhistorie for Mellemskolen: Fra Salomo den gamle Pagt ud. Matthæus-Evangeliet Kap. 1—7. Evangelierne til Kirkeaaret og Salmer afpassede efter dem.
- I Kl. Bertha Hahns Bibelhistorie for Mellemskolen: Fra Skabelsen til Salomo. Bibelen selv meget benyttet ved Undervisningen. Jule- og Paaskeevangelierne og Salmer udvalgte efter Kirkeaarets Fester.

Dansk.

VII Kl. Karl Mortensens mindre dansk Litteraturhistorie fra Side 255 Bogen ud; desuden Litteraturens Historie forfra til Holberg. En Del af det i Fjor læste er repeteret. En Række Prøver af de paagældende Forfattere er læst efter Agerskov og Rørdams Haandbog I og II. Bjørnson: Paul Lange og Thora Parsberg. Wergeland: Den engelske Lods. Udvalgte Digte af Welhaven. H. Ibsen: Peer Gynt (undtagen 4de Akt). Udvalgte Stykker af Fänrik Ståls Sägner. Henrik Pontoppidan: Skyer.

Svensk: Repeteret de Digte af Tegnér og Geijer, som opgives til Studentereksamen.

Oldnordisk: Repeteret det læste efter Bertelsens Læsebog.

Sproghistorie: Læst H. Bertelsens Bog med en Del Overspringelser.

Stilopgaverne har været: Var det heldigt, om Arveretten blev afskaffet? — Hvad forstaar man ved den offentlige Mening? Hvorledes danner den sig? Og hvori bestaar dens Magt? — „Mandslingen“ i Ilum Galgebakke af Henrik Pontoppidan. — Har man Ret, naar man har kaldt Kvinden det svage Køn? — Udsigt over Danmarks Litteratur i Middelalderen. — Karakteristik af en Egoist.

Til Studentereksamen opgives:

1) Erasmus Montanus. St. Hansaften Spil. En dansk Students Eventyr. De 3 første Sange af Adam Homo.

2) Agerskov og Rørdams Haandbog: I Side 20—24, 29—32, 89—106, 184—217, 285—289, 315—331, 335—337. II Side 16—34, 98—105, 192—197, 213—217, 247—251, 251—268, 348—352, 374—379, 451—456, 591—599.

3) Falbe Hansen og Thyregod: Svenske Forfattere Side 73—75, 78—80, 87—89, 93—96, 194—200, 270—277, 320—326, 331—335, 359—365.

4) K. Mortensens Litteraturhistorie: Side 57—75, 80—81, 85—99, 104—113, 115—164, 166—192, 193—232, 240—273, 277—278, 279—288.

5) H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog Side 6—21.

6) H. Bertelsens Sproghistorie: Side 8, 21—24, 27—29, 31—34, 36—39, 62—64, 66—68, 71—77, 96—98.

VI Kl. Efter Mortensens mindre Lærebog er læst fra det attende Aarhundrede til Paludan-Müller. Af Holberg er læst Erasmus Montanus, Ulysses von Ithacia og Brudstykker af Selvbiografien. Desuden Kærlighed uden Strømper, Æ Bindstouw og adskillige Digte af Hauch og Blicher. Efter Agerskov og Rørdams Haandbog I Side 184—194, 208—217, 229—230, 237—242, 269—274, 278—290, 303—306, 309—335. II Side 134—136 og 179—197. Bertelsens Oldnordiske Læsebog Side 1—27. For Klassen er læst Gunnløgs Saga.

I Stil hver tredje Uge. Nogle af Discipulene har holdt Foredrag paa Klassen.

V Kl. De vigtigste Forfattere fra Litteraturens Guldalder er behandlere gennem Læsning af hele Værker og Litteraturprøver med mundtlige Oplysninger om deres Liv og Stilling i Litteraturen.

Paa Klassen er læst: Oehlenschläger: Hakon Jarl; Heiberg: En Sjæl efter Døden og De nygifte; Hertz: Svend Dyrings Hus og Amors Genistreger; Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen og Den Tredje; Ploug: Et Kys og Kong Harald og Islændingen; Poul Møller: En dansk Students Eventyr, Himmelsbrevet og en Del Digte; H. C. Andersen: Hundede ikke og Lykke-Peer; Goldschmidt: Maser.

Efter Mortensens Litteraturudvalg II, første Halvbind Side 233—276, 314—329, 383—413, 357—359, 420—424, 429—441, 443—448, 450—453, 456—460 samt andet Halvbind 118—125, 200—203, 217—239, 295—298, 318—320.

Svensk efter Falbe-Hansen og Thyregods Haandbog: Topelius: Pikku Matti; Berger: En af dem; Hallström: En simpel tragedi; Lagerlöf: En saga om en saga og Morbror Ruben; Edgren-Leffler: Ur „sanna kvinnor“; Strindberg: Ur „Gustav Vasa“. Digte af Fröding, Karlfeldt o. a. For Klassen er læst en Del udvalgte Stykker af Gösta Berlings saga. En Stil omtrent hver 14. Dag.

IV Kl. Oplæsning efter Agerskov og Rørdams danske Læsebog for Mellemskolen. Desuden har Klassen læst: Stykker af H. C. Ander-

sen: Mit Livs Eventyr, Historien om en Moder og Rejsekammeraten; Chr. Winther: Hjortens Flugt; Hostrup: Genboerne; Goldschmidt: Min Onkels Hus; H. Hertz: Svend Dyrings Hus og Kong Renés Datter; P. M. Møller: En dansk Students Eventyr; Holberg: Den politiske Kandestøber; Ibsen: En Folkefjende.

Svensk: Fänrik Ståls sägner Side 5—23, 29—33, 37—43. Repeteret I. Kapitel af Nils Holgerssons resa.

16 danske Stile.

Til Eksamen opgives: H. C. Andersen: Mit Livs Eventyr Side 1—40, Historien om en Moder og Rejsekammeraten. Af Hjortens Flugt: Flugten og I Møllen; Hostrup: Genboerne.

Efter Agerskov og Rørdams Læsebog: Side 9—39, 40—54, 56—95, 100—102, 196—202, 241—251.

I *Svensk* opgives: Nils Holgerssons resa Kap. I og Fänrik Ståls sägner Side 5—12 og 37—43.

- III Kl. Oplæsning efter Agerskov og Rørdams danske Læsebog for Mellemskolen og Borchsenius og Winkel Horns danske Læsestykker. Klassen har desuden læst: Goldschmidts Fortællinger; Carit Etlar: Bjørneætt; C. Møller: Paa Farten; Hostrup: En Spurv i Tranedans; H. C. Andersen: Begyndelsen af mit Livs Eventyr samt nogle af hans Eventyr. En Stil hveranden Uge, mest Fristile.

I *Svensk*: Nils Holgerssons resa Side 18—55 og 74—89.

- II Kl. Oplæsning efter Olaf Langes Læsestykker for 2. Mellemskoleklasse. Analyse efter Olaf Langes Sproglære. Nogle af Digtene i Læsebogen er læst udenad. En Stil om Ugen, Genfortælling eller Diktat.
- I Kl. Olaf Langes Læsestykker for 1. Mellemskoleklasse er benyttet til Oplæsning og Analyse. Nogle Digte er lært udenad. Diktat efter Poulsens Retskrivningsøvelser en Gang ugentlig; som Regel har Klassen tillige skrevet en Genfortællingsstil om Ugen.

Engelsk.

- VII Kl. *Den ny-sproglige Linie*: Brekke og Western: Udvalg af engelske Forfattere til Brug for det sproghistoriske Gymnasiums 2den og 3die Klasse, Side 125—176 og Side 213—28'. Ad. Hansen: Engelske Digtere I. Selections from Addisons Essays (Arnold's Prose Books) Side 1—19. Selections from Longfellow's Poems (Arnold's Laureate Poets). Selvstændig har Klassen læst: Thomes Hardy: Under the Greenwood Tree. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser hovedsagelig efter Ad. Hansens Bog. Western: Engelske Institutioner.

I de to foregaaende Aar har Klassen læst: Shakespeare: The Merchant of Venice. Ad. Hansen: Engelske Digtere II. Brekke og Western: Udvalg II Side 1—125. David Copperfield's Boyhood (Nelson's Supplementary Readers). Jack London: White Fang.

Bøgholm og Madsen: Eng. Læsebog for Gymnasiet.

Til Eksamen opgives: Brekke og Western: Udvalg II Side 216—281. Merchant of Venice Act IV og V. Ad. Hansen: Eng. Digtere II Side 2—11 og 71—89. Addison's Essays Side 1—19.

Den klassisk-sproglige og den matematisk-naturvidenskabelige Linie: Selections from Charles Lamb (Nelson's Prose Books). Selections from Thomas Carlyle (Nelson's Prose Books) 10 Sider.

I de to foregaaende Aar er læst: Bøgholm og Madsen: Læsebog for Gymnasiet Side 10—17, 50—117, 131—139, 163—176, 185—218, 251—319. Ballads of British History. Macaulay: Essay on Hastings.

Til Eksamen opgives: Selections from Charles Lamb. De første 28 Normalsider af Essay on Hastings.

VI Kl. *Den ny-sproglige Linie:* Jespersen: The England and America Reader. Macaulay: Warren Hastings; Masterpieces Side 1—26. Ad. Hansen: Engelske Digtere I og II. Kursorisk: Conway, Called Back. Hall Caine: The Scapegoat. Ekstemporallæsning efter Listovs Udvalg I.

Ad. Hansens Stiløvelser Stk. 56—111 mundtlig gennemgaaet. I Reglen 1 Stil om Ugen, for det meste Hjemmestil.

De andre Linier: Finnemore: Social Life in England II Side 139—156. Conway: Called Back. Macaulay: Masterpieces Side 1—38.

V Kl. *Hele Klassen*: Reed: The Fifth Form at St. Dominic's. Finnemore: Social Life in England II Side 1—60.

Den ny-sproglige Linie desuden: Dickens: A Tale of two Cities i Udtog (Velhagen & Klasing). Af Ad. Hansens Stiløvelser er gennemgaaet Stk. 1—40, dels skriftlig dels mundtlig. Jespersens Grammatik er benyttet.

IV Kl. Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser Side 113—179. Ad. Hansen og J. Magnussen: Engelske Læsehæfter I (hele Hæftet).

Til Eksamen opgives: Jespersen: Eng. Læsestykker Side 160—179 og Hansen og Magnussen: Eng. Læsehæfter I.

III Kl. Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser Side 1—113.

II Kl. Jespersen og Sarauw's Læsebog for Mellem-skolens lavere Klasser Side 30—105.

I Kl. Jespersen og Sarauws Begynderbog I og II Side 1—30.

Tysk.

VII Kl. (ns). Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, hele Bogen, undtagen Stk. 3, 15, 16 og 30. Kursorisk: Gustav Freytag: Die Journalisten. Repitition af det opgivne Pensum (se nedenfor). Benyttet Vibæks Sproglære for Gymnasiet. Hver anden Uge et skriftligt Arbejde, mest Genfortællinger og nogle Extemporaloversættelser fra Dansk. Indøvet Brevform. Lidt Litteraturhistorie efter Jantzen.

I de to foregaaende Aar har Klassen gen-

nemgaaet Deutschland I Nr. 7 og 15—21. Hackländer: Soldatenleben im Frieden, Ein Tag bei dem Manöver; Wilbrandt: Der Lotsenkommandeur, Am heiligen Damm, Der Mitschuldige. Schillers Wilhelm Tell, Knauths Auswahl Nr. 43, 79—81, 83—91, 96—110. Kapers Stiløvelser for Mellemlasserne.

Til Eksamen opgives: 3. og 4. Akt af Wilhelm Tell. Knauths Auswahl Nr. 79—81, 83, 96. Deutschland II, Stk. 22, 23, 25. Som Grundlag for Samtaleprøve: Deutschland II Stk. 15, 16 og 30.

- VI Kl. (ns). Schillers Wallensteins Lager og die Piccolomini. Forelæst for Klassen: Wallensteins Tod. Knauths Auswahl Nr. 79—81, 83—91, 96—110. Deutschland II Nr. 5, 8, 9, 18. Kursorisk: G. Frenssen: Jörn Uhl, Side 126—411. Vibæks Sproglære for Gymnasiet til § 252. Hver anden Uge et skriftligt Arbejde, mest Genfortællinger og nogle Extemporaloversættelser.
- V Kl. (ns). Deutschland II Nr. 1, 6, 13, 14, 16, 21, 24, 30. Den sidste Fortælling brugt som Grundlag for Taleøvelser. Kursorisk: G. Freytag: Die Journalisten. Reinckes Stiløvelser I, det meste af Bogen. Gennemsnitlig 3 Stile om Maanedens, i Begyndelsen mest Oversættelser, senere lettere Genfortællinger.
- IV Kl. Ingerslev og Vibæks Læsebog for Mellemskolen fra Side 90 ud. Vibæks Grammatik. Nogle skriftlige Øvelser. Uden Hjemmeforbereelse: Moderne erzählende Prosa v. G. Porger I.

- III Kl. Ingerslev og Vibæks Begynderbog Side 89 ud. Læsebog for Mellemskolen Side 3—48, 79—87, 93—100. Vibæks Grammatik: Verberne.
- II Kl. Reinckes Begynderbog Side 1—99. Adskillige af Læsebogens Øvelsesstykker skriftligt.

Fransk.

- VII Kl. Bødtker og Høst: Franske Læsestykker. Gennemgaaet extempore Side 43—103, statarisk 177—208. Holbeck: Historiske Læsestykker, det meste af Bogen. Benyttet Oluf Nielsens Grammatik.

I de to foregaaende Aar har Klassen gennemgaaet Jespersen og Stigaards Begynderbog og Resten af Bødtker og Høsts Læsestykker.

- VI Kl. Mérimée: Colomba, delvis kursorisk. Glahns lectures variées VI, ca. 30 Sider. Maupassant: La mère Sauvage, L'aventure de Walter Schnaffs.
- V Kl. Jespersen og Stigaards Begynderbog Side 1—79 og samme Forfatteres Tillægshæfte.

Historie.

- VII Kl. P. Munchs Verdenshistorie II, fra Ludvig XIV's Tid. Ottosens Nordens Historie fra Enevældens Indførelse. Samfundskundskab efter Munchs Lærebog: Afsnittene om Statsog Kommunestyrelse og Samfundets økonomiske Liv.

De foregaaende Afsnit af Munchs Verdenshistorie og Ottosens Nordens Historie er

gennemgaaet i forrige Skoleaar. Speciale i Historie er ikke gennemgaaet.

Til Eksamen opgives: Det romerske Rige (Munch I Side 147—268), Verdenshistorien fra 1789 (Munch II Side 275—525), Nordens Historie fra Christian VII's Tronbestigelse (Ottosen Side 197), Samfundskundskab efter Munchs 4. Udgave Side 1—55, 124—165.

- VI Kl. P. Munch: Verdenshistorie I og II Side 1—136 (til Ludvig XIV's Tid). J. Ottosen: Nordens Historie, 3. Udg. Side 1—181 (til den store nordiske Krig).
- V Kl. Ræder: Oldtidens Historie.
- IV Kl. Den nyeste Tids Historie efter Ludvig Schmidts Lærebog for Mellemskolen II, Side 123 Bogen ud.
- III Kl. L. Schmidts Lærebog for Mellemskolen II Side 1—116.
- II Kl. Ludv. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen I, fra Side 108 Bogen ud; II Side 1—28.
- I Kl. Gjerløffs Lærebog for Mellemskolen I til Norden.

Geografi.

- VII Kl. *De sproglige Linier*: I dette Skoleaar er der ikke læst Geografi. I V Klasse (1ste Gymnasielasse) er der gennemgaaet: J. Heegaard, M. Vahl og A. Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier, I Del, Side 169—241. Tegning af et Kort over Jordens Plantebælter.

Til Eksamen opgives det nævnte Pensum.
Den matem.-naturv. Linie: Intet.

I de to foregaaende Aar har Klassen læst:
 M. Vahl: Geografi for Gymnasiet, Side 135—269. Geografi opgives ikke til Eksamen.

- V Kl. *De sproglige Linier:* I. Heegaard, M. Vahl og A. Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier, I Del, Side 169—241. Tegning af et Kort over Jordens Plantebælter.

Den matem.-naturv. Linie: M. Vahl; Geografi for Gymnasiet, Side 135—269. Tegning af et Kort over Jordens Plantebælter.

- IV Kl. Andersen og Vahl: Geografi for Mellem-skolen: Danmark, Norge, Sverige, Rusland og Amerika. Danmark desuden gennemgaaet efter C. C. Christensen og Vahl: Danmarks Land og Folk.
- III Kl. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I: Asien, Australien, Amerika, Afrika. Korttegning.
- II Kl. C. C. Christensen: Geografi Nr. 2 for Mellem-skolen I, fra Alperne Bogen ud. II Del, Afrika. Korttegning.
- I Kl. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen, Side 1—47. Korttegning.

Naturhistorie.

- VII Kl. *De sproglige Linier:* P. Heegaard, M. Vahl og A. Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier, II Del, Side 66 Bogen ud.

Mundtlig er gennemgaaet Udviklingslæren; enkelte Afsnit af Vilh. Rasmussen: Biologi for Gymnasiet. I V Klasse er gennemgaaet Side 1—66 af samme Bog.

Til Eksamen opgives: Naturkundskab I Del samt det ovenfor nævnte om Udviklingslæren.

Den matem.-naturv. Linie: Victor Madsen og Bøving-Petersen: Geologi for Gymnasiet II. Udviklingslæren, til Dels med Benyttelse af Vilh. Rasmussen: Biologi for Gymnasiet og W. Johannsens Artikler i „Frem“.

I de to foregaaende Aar har Klassen læst: Victor Madsen og Bøving-Petersen: Geologi for Gymnasiet I. Med Benyttelse af Skolens Mikroskoper er gennemgaaet Typer af lavere og højere Planter. A. Krøgh: Fysiologi for Gymnasiet; Alkoholære samt Bakterier efter Severin Thomsen: Vore Sygdomme.

Til Eksamen opgives: Fysiologi og almindelig Naturhistorie.

VI Kl. *Den matem.-naturv. Linie:* Victor Madsen og Bøving-Petersen: Geologi for Gymnasiet I Side 1—16, 64—82. Gennemgangen af Mosser, Bregner m. m. samt Blomsterplanternes Anatomi med Benyttelse af Skolens Mikroskoper er afsluttet. A. Krogh: Fysiologi for Gymnasiet.

V Kl. *De sproglige Linier:* P. Heegaard, M. Vahl og A. Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier II Side 1—37.

- IV Kl. Bøving-Petersen og Alb. Stockmarr: Zoologi for Mellemskolen II, Edderkopper, Tusindben, Krebsdyr, Orme, Bløddyr, Straaledyr samt Mennesket. Simonsen og Balslev: Botanik for Mellemskolen, Hefte IV, samt enkelte Familier efter Botanik for Realklassen.
- III Kl. Samme Bøger. Zoologi: Fiske og Insekter med Benyttelse af Brehm: Dyrenes Liv. Botanik, Hefte III. Vilh. Balslev og Kr. Simonsen: Botanik for Realklassen: Storkenæb-, Surkløver-, Stenfrugt-, Rosen-, Æble-, Natlys-, Viol-, Natskygge-, Maskeblomst-, Rublad-, Læbeblomst- og Nældefamilierne. E. Tryde: Skoleflora benyttet.
- II Kl. Samme Bøger. Zoologi: Fuglene fra Stæren samt Padder. Botanik: Hefte III. Plantebestemmelse med Benyttelse af E. Tryde: Skoleflora.
- I Kl. Samme Bøger. Zoologi: Pattedyr og Fugle til Stæren. Botanik: Hefte I.

Latin.

- VII Kl. *Den klassisk-sproglige Linie*: Cæsar: De bello Gallico IV, Kap. 18 ud. Cicero: Cato major. Seneca: Udvalgte Skrifter ved Gertz, II, Side 1—89. Repeteret det Pensum, der opgives til Eksamen. Rafns Litteraturhistorie. Madvigs Grammatik. 1 Version ugentlig. Til Læsning uden Forberedelse er i en Time ugentlig benyttet Ciceros Breve (Brevene til Terentia i Frey's Udvalg) og Middelalderlige latinske Forfattere, udg. af Gertz.

I de to foregaaende Klasser er læst: Cæsar: De bello Gallico III—IV, 17. Cicero: De imperio Pompeji. Livius: XXIII, 1—30. Østergaard: Latinsk Læsebog for første Gymnasieklasse, Side 1—41. Horats: Oder I, 1—4, 7, 9, 13, 14, 16, 17, 20—22, 27, 29—31, 34—38. II, 1, 3, 6—10. Satirer I, 9. II, 5. Breve I, 1, 2, 4, 6, 7. II, 1. Ovid: Heroides I. Tristia I, 3. IV, 10. Amores I, 3. III, 3.

Til Eksamen opgives: Cæsar: De bello Gallico IV; Cicero: Cato major; Livius XXIII, 1—20; Seneca: Udvalgte Skrifter ved Gertz, Side 1—35; Horats: Oder I, 1—3, 9, 13, 14, 17, 20, 21, 22, 27, 30, 31, 34, 37, 38, II, 3, 8, 10; Breve I, 1, 2, 6, 7; Satirer I, 9, II, 5; Ovid: Tristia I, 3.

- VII Kl. *Den nysproglige Linie*: Middelalderlige Forfattere ved Gertz, Side 23—28, 33—53, 83—88, 105—106, 112. Repeteret det Pensum, der opgives til Eksamen.

I de to foregaaende Klasser er læst: Cæsar: De bello Gallico III—IV; Cicero: De imperio Pompeji; Livius XXIII, 1—20; Seneca: Udvalgte Skrifter udg. af Gertz, II Side 1—35.

Til Eksamen opgives: Cæsar: De bello Gallico IV, 18—38; Cicero: De imperio Pompeji; Livius XXIII, 1—11; Gertz: Middelalderlige Forfattere, Side 36—51.

- VI Kl. *Den klassisk-sproglige Linje*: Cæsar: De bello Gallico IV, fra Kap. 18 og ud, samt V. Cicero in Catilinam II fra Kap. 8, III og IV.

Efter Siebelis-Stange: Tirocinium Poeticum: Guldalderen, Tristia I, 3, III, 3 og IV, 10. Af Horatses Oder 512 Vers af 1ste og 2den Bog. Ca. 20 lette Versioner, mest efter Caesar.

VI Kl. *Den ny-sproglige Linie*: Cæsar: De bello Gallico V Bog; Cicero: Pro lege Manilia. Livius, udgivet af Fr. Fügner, Side 118—128.

V Kl. Cæsar: De bello Gallico III og IV, undtagen Kap. 17. Ciceros Tale for Sextus Roscius, 6—20.

Den klassisk-sproglige Linie har desuden læst: Cæsar: De bello Gallico V, 1—18. Phædrus's Fabler I, 1, 3, 4, 5, 8, 12, 13, 21, 24. II, 4, 8.

IV Kl. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Begyndere, Side 1—41.

Græsk.

VII Kl. Iliaden VI og Odysseen VI—VII (ialt 1207 Vers af Homer). Tregders Anthologia Græca, 2. Udgave, 380 Vers (Homeriske Hymner 3—5; Elegier 1, 3, 5, 7—9, 11, 13; Epigrammer 1—7, 11, 14, 17, 18; meliske Digte A, 5—7, 9—11, 13, 16—18, 22, 24). Herodot efter Bergs Udvalg, Side 93—101. Xenophons Memorabilia I, 1 og 2 § 1—17 og § 32—49; II, 3, 7, 10; III, 6—7 (ialt 25 Teubnersider). Platon, Apologien. Eksamenspensummet er repeteret.

I de to foregaaende Aar har Klassen gennemgaaet: Hudes græske Elementarbog II,

Side 1—58 og 74—88 (Udvalg af Xenophons Anabasis og Hellenika). Herodot efter Bergs Udvalg, Side 1—4, 7—11, 14—16, 25—36 og 77—88 (31 Sider = 38 Teubnersider). Iliaden I, II, Vers 1—494 og III, Vers 1—382 (ialt 1487 Vers af Homer).

Til Eksamen opgives: Iliaden I, III, Vers 1—382 og VI; Odysseen VI; de ovenfor nævnte 380 Vers af Tregders Anthologia Græca (ialt 2233 Vers). Herodot Side 25—36 og 77—88. Hudes Elementarbog II, Side 32—50. Xenophons Memorabilia II, 3, 7, 10 og III, 6—7. Platon, Apologien.

Benyttet Berg og Hudes Formlære og Hudes Syntax. Gennemgaaet Sechers græske Litteraturhistorie; dertil knyttet Oplæsning af en Del lyriske Digte ved Thor Lange samt Sokrates i Fængslet og Sokrates's Død ved Gertz. Det vigtigste af de græske Antikviteter er gennemgaaet mundtlig.

VI Kl. Odysseen V, Vers 262—493, VI, VII, VIII, Vers 1—265 og 370—586 (ialt 1175 Vers af Homer). Herodot efter Bergs Udvalg, Side 1—4, 7—11, 14—16 og 19—45 (36 Sider = 43 Teubnersider), Hudes græske Elementarbog, Side 41—66.

Benyttet Berg og Hudes Formlære og Hudes Syntax. Læst Sechers Mytologi, 4. Udgave, Side 77—94 (den troiske Sagnkreds).

V Kl. Hudes græske Elementarbog I og II, Side 1—58 og 74—77. Benyttet Berg og Hudes Formlære og Hudes Syntax. Læst Sechers Mytologi, 4. Udgave, Side 10—77.

Oldtidskundskab.

VII Kl. (ns + mn). Græsk Kunsthistorie er gennemgaaet efter Sechers Lærebog med Illustrationer hos Luckenbach. Rydbergs Afhandling om den meliske Afrodite. Brudstykker af Livius ved Thoresen, 1. Hefte. Ciceros 1. og 3. Tale mod Catalina (ov. Thoresen), Platons Sokrates i Fængslet og Sokrates's Død (ov. Gertz).

I de to foregaaende Aar er læst 9 Sange af Odysseen, Brudstykker af Herodot, Aischylos: Perserne, Sofokles: Kong Oidipus, Antigone, Oidipus i Kolonos, Lukian: Hanen. Mytologien efter Biering; Litteraturhistorie er gennemgaaet i Foredrag.

Til Eksamen opgives: Odysseen 6, 7, 9, 10 og 21. Sang. Sofokles: Kong Oidipus. Herodot i Hudes Udvalg, 1. Hefte. Platon: Kriton og Faidon (ov. Gertz). Cicero: 1. og 3. Tale mod Catilina.

VI Kl. (ks). Læst: Iliaden 18.—20. og 22.—24. Sang (incl.) samt Odysseen 9.—16. Sang (incl.) i Wilsters Oversættelse; Sophokles's Elektra (ov. af Siersted) og Euripides's Iphigenia i Aulis og Iphigenia i Tauroi (ov. af Wilster); Aristophanes: Begyndelsen af Ridderne (ov. af Dorph) samt en Del af Lysistrate (ov. af Rosenberg i „Grækeraanden“); Plautus, Krigsfangerne (ov. af Forchhammer). Gennemgaaet den græsk—romerske Kunsthistorie efter Sechers Lærebog, 2. Udgave.

VI Kl. (ns + mn). Herodots Historie i Udvalg ved Hude, Hæfte II; noget af Hæfte III er læst op for

Klassen. Sophokles: Oidipus i Kolonos. Aristofanes: Frøerne. Det græske Drama og Theatret. Gennemgaaet i Hovedtrækkene den plastiske Kunst hos Grækerne med Benyttelse af Luckenbach: Kunst und Geschichte I og en Del andre Billeder.

V Kl. (ns + mn). Odysseen 6., 7., 9., 10., 12., 13., 21.—23. Sang. Brudstykker af Herodots Historie. Bierings Græsk—romersk Mytologi.

Matematik og Røgning.

VII Kl. (ks + ns). Jul. Petersen: Aritmetik for Gymnasier fra Side 48 Bogen ud. Sammes Geometri for Gymnasiet fra Side 31 Bogen ud.

I de to foregaaende Aar har Klassen gennemgaaet Nielsens mindre Aritmetik til irrationale Tals Def. (incl.), Kraghs mindre Geometri 1. Kap. samt Jul. Petersens Aritmetik og Geometri for Gymnasiet.

Til Eksamen opgives: Jul. Petersens Aritmetik, Side 42—61, 66—87. Sammes Geometri, Side 1—14, 31—33, 35—38 samt retvinklede Koordinaters Anvendelse til grafisk Fremstilling af simple Funktioner.

VII Kl. (mn). Dimittenderne har i de tre sidste Klasser læst Julius Petersens Aritmetik, Geometri, Trigonometri, Stereometri, analytisk Geometri og Infinitesimalregning.

I dette Skoleaar er der læst den analytiske Geometri fra Parablen, Infinitesimalregning og Aritmetiken fra Permutationer.

Til mundtlig Eksamen opgives: Den alm. kvadratiske Ligning, Sætninger om Røddernes

Sum og Produkt, Ligninger, der indeholder Kvadratrødder, fuldstændig Diskussion af Løsn. af 2 Ligninger af 1 Grad med 2 ubekendte. Gennem Eksempler behandles den samme Opgave for 3 Ligninger af 1 Grad med 3 ubekendte, symmetriske Ligninger, Ligninger af højere Grader med 2 ubekendte. Ved Eksempler vises det, hvorledes man ved Løsningen af saadanne Ligninger kan indføre eller bortskaffe Rødsæt. Algebraiske Ligninger. Højeste Antal Rødder. Komplexe Rødder i Ligninger med reelle Koefficienter. Koefficienterne udtrykte ved Rødderne. Den binome Ligning. Hovedsætninger om ret Linie og Plan, Areal og Rumfang. Analytisk Geometri. Infinitesimalregning.

VI Kl. (ks + ns). Jul. Petersen; Aritmetik for Gymnasier Side 48—76. Sammes Geometri Side 31—42.

VI Kl. (mn). Julius Petersens Trigonometri, Stereometri og analytisk Geometri til Parablen.

V Kl. (ks + ns). T. Bonnesen: Matematik for de sproglige Gymnasier Side 1—33 og Side 52—72.

V Kl. (mn). T. Bonnesen: Matematik for de sproglige Gymnasier. T. Bonnesen: Matematik II Side 1—20.

IV Kl. Jul. Petersen: Aritmetik for Mellemskolen: Potens, Decimalbrøk, Tals Delelighed, Rod og Ligninger af 2. Gr. Repeteret fra Potens Bogen ud. Foldberg: Geometri for Mellemskolen: ensvinklede Trekanter (Side 61) Bogen ud. Repeteret fra Side 40 Bogen ud. Regning efter Pedersen & Rötting: Mellemskolens Regnebog II.

- III Kl. Bonnesens Aritmetik for Mellemskolen Side 1—64. Jul. Petersen: Geometri for Mellemskolen Side 35—56, repeteret forfra. Cronfeldt og Nielsen: Regnebog III, Ligninger, Procentregning, Kæderegning samt Aktier og Obligationer.
- II Kl. Regning: Opgaver efter Pedersen og Rötting I. Jul. Petersens Geometri Side 1—45.
- I Kl. Pedersen og Rötting: Regnebog I Side 1—65.

Naturlære.

- VII Kl. (ks + ns). Læst Varmelære efter Sundorphs Fysik for Realklassen. Repeteret det i VI Kl. læste Pensum i Elektricitetslære og Astronomi.
- VII Kl. (mn). Dimittenderne har i de tre sidste Aar læst Petersen og Forchhammers Mekaniske Fysik og Astronomi, Petersens Elektricitet, Lyslære og Varmelære og udført en Mængde Forsøg.

I dette Skoleaar er foruden en Del af Forsøgene gennemgaaet den mekaniske Fysik fra Bevægelseslæren og Astronomien.

Til mundtlig Eksamen opgives Magnetisme, Elektricitet og Astronomi samt 15 af Forsøgene.

Kemi: Jul. Petersens Kemi for Gymnasiet Side 105 Bogen ud.

Til Eksamen opgives: Side 1—46, 59—79, 87—107.

- VI Kl. (ks + ns). Elektricitet efter Sundorphs Fysik

for Mellem-skolen og Realklassen med Tilføjelser. P. Heegaard: Astronomi for Gymnasiets sproglige Linier.

- VI Kl. (mn). Petersens Elektricitetslære og Lyslære.
 Kemi: Jul. Petersens Kemi for Gymnasiet fra Silicium til Tilbageblik (Side 124).
- V Kl. (mn). Petersen og Forchhammer: Mekanisk Fysik, til Bevægelseslæren. Petersens Varmelære.
 Kemi: Jul. Petersens Kemi for Gymnasiet til Silicium.
- IV Kl. Th. Sundorph: Lærebog i Fysik for Mellem-skolen II. Jul. Petersens Kemi for Mellem-skolen, repeteret fra Baser, Syrer og Salte Bogen ud.
- III Kl. Th. Sundorphs Lærebog i Fysik for Mellem-skolen I: Elektricitet. Jul. Petersens Kemi for Mellem-skolen fra Baser, Syrer og Salte Bogen ud.
- II Kl. Th. Sundorphs Lærebog i Fysik for Mellem-skolen I til Elektricitet. Jul. Petersens Kemi for Mellem-skolen til Baser, Syrer og Salte.

Frihaandstegning.

I Klasse har i første Halvaar tegnet efter Tegne-inspektør Andersens Vægttavler, i sidste Halvaar efter lettere fritstaaende Genstande. II Klasse har fortsat med sværere fritstaaende Genstande, ofte anbragte i en vanskeligere Stilling; senere paa Aaret har Klassen tegnet efter udstoppede Fugle, og flere efter lettere Gibsfigurer. III Klasse har fortsat Øvelserne fra de foregaaende Aar; senere smaa draperede Menneskefigurer og Gibsmodeller, saasom Haand, Fod, Hund og Løve. Nogle faa har tegnet i det frie efter Naturen, og et Par flinke Elever har gengivet en Gibsmodel af et Menneskeansigt.

Sang og Musik.

Med Undtagelse af IV Klasse har hver Klasse haft 2 ugentlige Timer i Sang (herunder Øvelser, Tone-dannelse og Nodelæsning samt Nodeskrivning efter Diktat), hvoraf en har været Sammensangstime. Der er i Aarets Løb, foruden enstemmige Sange, indøvet trestemmig Sang i Gymnasiet samt firstemmig Korsang med hele Skolen. IV Klasse har kun haft 1 ugentlig Time og har ikke deltaget i Sammensangen. 5 Disciple af de øverste Klasser har været helt fritagne for Sang. 31 Disciple har faaet Musikundervisning, 17 i Piano, 13 i Violin og 1 i Orgel.

Sløjd.

I I og II Klasse er Arbejderne udførte efter Tegning eller Model ved Enkeltmandsundervisning; 10 Disciple af III og IV Klasse har i Vintermaanederne haft 2 ugentlige Sløjdtimer.

Skolehaven.

I Skolehaven, hvor der i Foraaret 1911 er 71 Disciple, som har Jordstykker til Dyrkning i Fritiden, arbejder III, II og I Klasse hver 2 Timer om Ugen fra 1ste April til 1ste Nøvember. Arbejdet har bestaaet dels i Rydning af Resten af en gammel Vold og Vedligeholdelse af Gangene, dels i Dyrkning af de almindeligste Køkkenurter: Asparges, Rabarber, Artiskøk, Jordbær, Kaal m. m., samt Frugtbuske, Vildstammer til Forædling og Frøavl af en- og to-aarige Planter. Hver af de tre nævnte Klasser har sit Stykke Jord at dyrke i Fællesskab, tildels fordelte paa Hold, dog saaledes, at

hver Discipel saar og dyrker sine Planter, som kan blive hans Ejendom. Varmebedene benyttes til Tiltrækning af Blomster og Køkkenhaveplanter. Saavidt muligt dyrkes de Planter, som passer til vedkommende Klasses Pensum i Botanik. Frugttræbeskæring vises paa Disciplenes egne Dværgtræer.

Gymnastik og Sport.

Gymnastiktimerne har som sædvanlig i Tiden fra Midten af Oktober indtil Slutningen af April været anvendte til Øvelser i Gymnastiksalen; i den øvrige Del af Aaret dels til Øvelser paa Sportspladsen — Fodbold og Cricket — dels til Badning samt Riffelskydning for de 3 øverste Klasser.

Gymnastikpræmier er tildelt: B. Hage, Axel Schaumburg-Müller og Joh. Forchhammer af VII Kl.; Skydepræmie er tildelt B. Hage af VII Kl.

Ved Udgangen af forrige Skoleaar var alle Disciplene Svømmere; ca. $\frac{2}{3}$ Frisvømmere.

VII og VI Kl. har dannet et Hold i de 3 af de 4 ugentlige Gymnastiktimer og haft 1 Time hver for sig; V Kl. har dannet et Hold; IV og III Kl. har haft 2 Timer sammen og 2 hver for sig; II og I har dannet et Hold.

En Pavillon er opført paa Sportspladsen i Efteraaret.

Følgende Sportskampe har været afholdt i Aarets Løb:

1) Cricketkamp paa Herlufsholm med Næstved Idrætsklub den 25. September 1910. N. I. sejrede med 21 Points.

2) Fodboldkamp paa Herlufsholm den 6. November 1910 med Disciple fra Birkerød Kostskole. Birkerød sejrede med 8 Maal mod 2.

3) Fodboldkamp paa Herlufsholm med Næstved Idrætsklub den 13. November 1910. Kampen uafgjort med 0 Maal mod 0.

4) Fodboldkamp paa Herlufsholm den 20. November 1910 med Disciple fra Haslev Seminarium. Herlovianerne sejrede med 5 Maal mod 2.

5) Fodboldkamp paa Herlufsholm den 7. Maj 1911 med Disciple fra Bogø Realskole. Herlovianerne sejrede med 8 Maal mod 1.

6) Fodboldkamp i Nykøbing Falster med Disciplene fra Nykøbing Kathedralskole den 21. Maj 1911. Herlovianerne sejrede med 4 Maal mod 3.

7) Fodboldkamp paa Herlufsholm med Næstved Idrætsklub den 25. Maj 1911. Herlovianerne sejrede med 4 Maal mod 2.

Paa Skydebanen er afgivet ca. 1100 Skud til 10-delt Skive; (11 Disciple i VII Kl. 50 Skud paa 125 Alen; 11 Disciple i VI Kl. ligeledes).

Resultatet af Skydningen har i VII Kl. været følgende:

	Antal Skud.	Træf- fere.	Antal Points.	Gennem- snits- points.	Præmie:
B. Hage	50	50	414	8,28	1. Pr.
G. Spøhr	50	50	408	8,08	
A. Schaumburg-Müller	50	50	390	7,80	
J. Forchhammer	50	50	388	7,76	
L. Tarp	50	50	383	7,67	
O. Hammerich	50	50	378	7,56	
H. Jespersen	50	50	374	7,48	
E. Bencard	50	49	359	7,18	
S. Clausen	50	50	354	7,08	
O. Lütken	50	49	345	6,90	
A. Kornerup	50	45	282	5,64	

Salonskydning er øvet med V Kl.

Andre Meddelelser.

I næste Skoleaar vil Undervisningstiden forsøgsvis blive inddelt i 7 „forkortede Timer“ paa 40 Minutter med mellemliggende Frikvarterer paa 10 og 15 Minutter. Af disse forkortede Timer vil de fire blive henlagt til Formiddagen (8—8⁴⁰, 8⁵⁰—9³⁰, 9⁴⁵—10²⁵, 10³⁵—11¹⁵), de tre til Eftermiddagen (3¹⁰—4¹⁰, 4²⁰—5, 5¹⁵—5⁵⁵).

Efter Sløjdinspektørens Anvisning er Skolens Sløjdlokale, der fra tidligere Tid ved Skillerum var delt paa en for Undervisningen mindre heldig Maade, blevet omdannet til eet stort Rum, som nu afgiver et i det hele tilfredsstillende Lokale for Sløjdundervisningen.

Som meddelt i Skolens Indbydelsesskrift for 1871, er Herlufsholm i Besiddelse af en Samling Bøger — ialt 55 —, som har tilhørt Skolens Stiftere. Denne interessante og værdifulde Bogskat er naturligvis ikke blevet uberørt af de halvfjerde Hundrede Aar, der er forløbne, siden Bøgerne var i Herluf Trolles og Birgitte-Gjøes Hænder, og den er vel ikke altid blevet behandlet

med den samme Pietet, som i den sidste Menneskealder; men i det hele maa den siges at være i god Behold. For imidlertid at bevare dette Minde om Stifterne endnu gennem lange Tider, er der i dette Skoleaar paa-begyndt en grundig Restaurering af Bøgenes Indbinding. Den er overdraget Bogbinder Anker Kyster i København, som med Omhu og Kyndighed allerede for omtrent Halvdelen af Bøgenes Vedkommende har løst den vanskelige Opgave at bevare de gamle Bind og samtidig styrke dem og udbedre Manglerne uden at berøve dem deres oprindelige Udseende og Karakter.

I Dagene den 8.—13. Juli 1910 afholdtes paa Herlufsholm et Delegeretmøde af Nordens kristelige Studenterforbund.

I en Storm den 17. Februar 1911 knækkede den sydlige Stammegren af „Storepil“, saaledes at kun lidt over Halvdelen af denne Gren er bevaret.

Stipendierne.

I Skoleaaret 1910--11 har Fripladserne og Skolens andre Stipendier været uddelt saaledes:

Stiftelsens Fripladser (fuldstændig Fritagelse for Kontingent): *O. Hammerich, Chr. Hvidt, A. Kornerup, O. Lütken, A. Schaumburg-Müller, G. Spøhr, O. Bærentsen, S. Koefoed, P. Selmer, M. Wied, H. Wium, J. Borre, E. Bruun, T. Caroc, O. Nyeborg og F. Tvedegaard.*

De Resenske Fripladser: *S. Clausen og J. Forchhammer.*

Den Rønnenkampske Friplads: *H. Jepsen.*

Den Oxholmske Friplads: *Holger Jespersen.*

Stiftelsens halve Fripladser: *E. Bencard, H. Arffmann, H. C. Dorph, K. Larsen, A. Grønnegaard, J. Lind, C. Saugman, E. Blechingberg, H. Lind, P. Engell og S. Krøjgaard.*

En halv Rønnenkampske Friplads: *Aa. Jørgensen.*

Stiftelsens to Universitetsstipendier: stud. jur. *P. Opstrup* og stud. med. *E. Traustedt.*

De Meyerske Eksamenspræmier: *O. Bærentsen og J. Borre.*

Det grevelig Moltkeske Skolestipendium for kgl. Embedsmænds Sønner (4 Portioner paa 51 Kr.

halvaarlig): *O. Lütken, J. Forchhammer, O. Bærentsen og Aa. Jungersen.*

Det grovelig Moltkeske Universitetsstipendium. Af Legatets Renter for December Termin 1910 og Juni Termin 1911 er tildelt stud. mag. *F. D. Hansen* og stud. jur. *E. Dreyer* hver en mindre Portion (51 Kr. halvaarlig). Det resterende Beløb (204 Kr.) henlægges til Rejsestipendiets Fond.

Det Oxholmske Universitetsstipendium er tildelt stud. jur. *F. V. Nielsen* med 200 Kr. halvaarlig.

Overlærer Albert Leths Legat (bortgives af Herloviaenersamfundet): stud. med. *N. V. Dorph.*

P. E. Rosenørns Legat (Kr. 82,66): *O. Nyeborg.*

A. V. Brorsons Mindelegat (35 Kr. halvaarlig): *Ax. Nielsen.*

H. B. Melchiors Mindelegat (35 Kr. halvaarlig): *H. C. Dorph.*

B. N. Kyndes Legater Nr. 2 og 4 (20 Kr.): *J. Borre* (for Skoleaaret 1909—10).

Provst *H. L. Lunds* Legat (100 Kr. halvaarlig): *P. Engell.*

Af Rejsestipendiets Fond har der været tildelt cand. theol. *P. Helms* en Understøttelse paa 800 Kr. til et Studieophold i Udlandet. Fondet beløb sig den 1. Januar 1911 til 437 Kr. 89 Øre.

Det Rønnenkampske Boglegat er indtil videre tillagt Askov Højskole.

Ansøgninger om Fripladser maa indgives til Stiftelsens Forstander inden 1. August. Da Fripladser kun tilstaas for et Aar ad Gangen, maa der hvert Aar indgives ny Ansøgning.

Vedrørende **Stiftelsens Universitetsstipendier** og de grevølig **Moltkeske Universitetsstipendier** har Rektor fra Forstanderen modtaget følgende 2 Skrivelser:

Som mundtlig meddelt Hr. Professoren, har jeg allerede i nogen Tid tænkt paa, at de ved Forstander-resolution af 29. Maj 1873 oprettede herlufsholmske Universitetsstipendier under Hensyn til de sidste Aars betydelige Fordyrelse af Livsfornødenhederne burde forhøjes noget, for at de reelt kan svare til den Værdi, de tidligere har haft for de paagældende Stipendiater. I Tilslutning hertil meddeler jeg herved, at jeg har besluttet, at den paatænkte Forøgelse af Stipendiet skal finde Sted nu, saaledes at den første Gang kommer til Anvendelse paa de to nysudnævnte Stipendiater.

Stipendiet vil være at forhøje til 450 Kr. for hver Stipendiat, at udbetale vedkommende i 3 Portioner à 150 Kr., saaledes, at der ialt i hvert Regnskabsaar anvendes 900 Kr. i Universitetsstipendier.

Den 13. Juli 1910.

Reedtz-Thott.

Under 1. Oktober d. A. har jeg tilskrevet Lensgreve Moltke, Bregentved, saalydende:

I Fundatsen for det grevelig Moltkeske Legat for Studenter fra Herlufsholm findes følgende Bestemmelse: „Naar øvrige Omstændigheder ere lige, maatte der ved Udnævnelsen blandt Laudabilisterne — thi ingen uden dem, der have erholdt bedste Karakter til Eksamen artium, kan tildeles dette Stipendium — tages Hensyn til dem, som have de bedste Karakterer, saavel for latinsk Stil som for den i samme Sprog aflagte mundtlige Prøve“.

Ved den i Henhold til Lov 24. April 1903 indrettede nye Studentereksamen, der afholdtes første Gang i afvigte Sommer, er imidlertid Sondringen mellem 1ste, 2den og 3die Karakter bortfalden; der kendes nu kun „bestaaet“ og „ikke bestaaet“. Ved de under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet sorterende Stipendier, hvor der hidtil har været stillet Krav om 1ste Karakter, er derfor ogsaa denne Betingelse ligefrem slettet, og det samme vilde man ogsaa foreslaa skete med Hensyn til det grevelig Moltkeske Legat for Studenter fra Herlufsholm som en nødvendig Konsekvens af den nye Eksamensordning.

Man skal dernæst bemærke, at den før citerede Bestemmelse i Fundatsen hidtil er bleven fortolket saaledes, at herefter kun Studenter af den sproglige Retning havde Adgang til at faa Legatet. Efter den nye Ordning findes der imidlertid 3 Linier: den *klassisk-sproglige*, der i Latin har baade skriftlig — dog ikke latinsk Stil, men Version — og mundtlig Eksamen, den *ny-sproglige*, der i Latin kun har mundtlig Eksamen, og den *matematisk-naturvidenskabelige* Linie, der overhovedet ikke har Latin.

En stræng Fortolkning af den nævnte Bestemmelse i Fundatsen vilde nu mulig føre til, at ogsaa Studenter af den ny-sproglige Linie maatte anses for udelukkede fra Adgang til Legatet, da de ikke har skriftlig Prøve i Latin.

Man maatte imidlertid anse et saadant Resultat for uheldigt og heller ikke nødvendiggjort efter Fundatsens Tanke, der jo sikkert gaar ud paa, at der bør lægges fortrinsvis Vægt paa de paagældendes klassiske Dannelse; men klassisk Dannelse har ogsaa de nysproglige Studenter, selv om den staar tilbage for de klassisk-

sprogliges. Ogsaa af praktiske Grunde vilde det være mindre heldigt, om kun Studenter af den klassisk-sproglige Linie kunde faa Adgang til Legatet, idet der af denne Linie aarlig kun vil være et meget ringe Antal og mulig slet ikke nogen iøvrigt kvalificeret Person imellem dem, ja, det vil endog ikke være udelukket, at der kan komme Aargange, hvor der overhovedet ingen Studenter er af denne Linie fra Herlufsholm. Man vilde derfor mene, at den med Fundatsens Aand under den nuværende Ordning af Studentereksamen bedst stemmende Fortolkning vilde være den, at kun Studenter af de sproglige Linier ansaas for berettigede til at nyde Legatet, men at det indenfor disse kun kunde gives til Studenter af den ny-sproglige Linie, naar der ikke fandtes nogen Student af den klassisk-sproglige Linie.

I Følge Fundatsens § 8 skal der, saafremt Forandringer i dens Bestemmelser gøres fornødne, derom af Skolens Forstander fremsættes Forslag for Grevskabets Besidder; antages Forslaget af denne, vil det være at vedlægge Fundatsen til Efterretning for Fremtiden, og Grevskabets Besidder gør derom nærmere motiveret Indberetning til det kgl. danske Kancelli — nu formentlig Konsejlspræsidiets. En formel Ændring af Fundatsen ved kgl. Resolution synes herefter ikke nødvendig, hvilken Antagelse man ved Henvendelse i Konsejlspræsidiets har faaet bekræftet.

I Henhold til foranstaaende tillader man sig derfor for Hr. Lensgreven at fremsætte følgende Forslag: I Stedet for den før citerede Bestemmelse i Fundatsens § 3 b indskydes følgende Bestemmelse:

„Stipendiet kan kun tillægges Studenter af de to sproglige Linier; indenfor disse tillægges det fortrinvis Studenter af den klassisk-sproglige Linie, saaledes at det

kun tildeles Studenter af den ny-sproglige Linie, saafremt ikke nogen kvalificeret Student af den førstnævnte Linie findes“.

Som Svar paa denne Skrivelse har jeg under 22. d. M. modtaget Meddelelse fra Lensgreve Moltke om, at han intet mod det stillede Forslag finder at erindre, hvorefter Fundatsen hermed kan betragtes som ændret som foran nævnt.

Hvilket herved meddeles Hr. Professoren til Efterretning under Henvisning til Deres Skrivelse af 26. Maj d. A. og med Tilføjende, at Konsejlspræsidiets i Skrivelse af 26. d. M. har meddelt, at samme har modtaget Indberetning om den skete Fundatsændring.

Den 30. November 1910.

Reedtz-Thott.

De videnskabelige Samlinger.

Skolebiblioteket.

Det ovenfor gengivne „ex libris“, som er blevet anbragt i alle Skolebibliotekets Bøger, er tegnet af Professor Hans Tegner med Benyttelse af haandtegnede Vaabenmærker, som forefindes i Herluf Trolles og Birgitte Gjões efterladte Bøger.

Siden Maj Maaned f. A. er Biblioteket blevet forøget med følgende Bøger, der er ordnet efter det System, der følges i „Katalog over Herlufsholms Skoles Bogsamling 1882“. De med † mærkede er tilsendt Skolen fra Ministeriet; * betegner Gaver fra private.

Encyklopædier.

Salmonsens store illustr. Konversationsleksikon. Supplement. 20.—25. H. Kbh. 1910—11. Fig.

Tidsskrifter af blandet Indhold.

Revue des deux mondes. 5. période. Paris 1910—11.

The Strand Magazine. London 1910—11. Fig. Tvl. Portr.

Deutsche Rundschau. Herausgeg. von *J. Rodenberg.* Berlin 1910—11.

Tilskueren. Redig. af *P. Levin.* Kbh. 1910—11. Fig. Portr.

Gads danske Magazin. Dansk Tidsskrift. Redaktør: *Chr. Gulmann.* Kbh. 1910—11. Fig. Portr.

* *Maaned-Magasinet.* Kbh. 1910—11. Fig. Portr.

Vor Fremtid. Tidsskrift for konservativt Nutidsarbejde. Redig. af *H. Jørgensen.* Kbh. 1910—11.

Frem. Redig. af *H. Holst.* Kbh. 1910—11. Fig. Portr.

Akademisk Ugeblad. 1. Aarg. Nr. 1—15. Kbh. 1911. 4.

Spejderen. Illustreret Ugeblad for Drengene. Redig. af *H. Møller* og *C. Lembcke.* Kbh. 1911. 4. Fig.

Nordisk tidsskrift för vetenskap, konst och industri. Utg. af Letterstedtska föreningen. Redig. af *O. Montelius.* Stockh. 1910—11. Fig.

Aviser.

Berlingske polit. og Avertissementstidende. Redig. af *Chr. Blangstrup.* Kbh. 1910—11. Fol.

Flensborg Avis. Udg. af *M. Jessen* f. *Fibiger.* Flensborg 1910—11. Fol.

Ugens Tilskuer. Redig. af *H. Nielsen.* Kbh. 1910—11. Fol.

Theologi.

Kirke-Leksikon for Norden. Udg. af *J. O. Andersen.* 55. H. Kbh. 1911.

Teologisk Tidsskrift, redig. af *J. O. Andersen* og *F. E. Torm.* Ny Række. Kbh. 1910—11.

Dansk Kirketidende, udg. af *J. P. Bang.* Kbh. 1910—11. 4.

Pontoppidan, M., Bibelske Historier fortalte for Børn. II. Kbh. 1911.

Nielsen, F., Kirkehistorie. 2. Bd. 15. H. Efter Forf.'s Død fortsat af *V. Ammundsen.* Kbh. 1911.

Jørgensen, G., Den kristne Kirkes Historie for Hjem og Skole.
I. Oldkirken. Kbh. 1911.

Dansk Missions-Blad. Redig. af *N. B. Hindhede*. Kbh. 1910
—11. Fig. Portr.

Nordisk Missions-Tidsskrift. Ny Række. Redig. af *V. Sørensen*
og *F. Munck*. Aarhus 1910—11.

Santalen. Udg. af *H. Pauss*. Krist. 1910—11. Portr.

Mott, J. R., The decisive hour of Christian missions. London
1910. Tvl. Kort. Portr.

—, Den afgørende Time i den kristne Mission. Oversat. Kbh.
1911. Tvl. Portr.

† *Becker, Sv. A.*, Regula veritatis eller Sandhedens Regel. Et
Bidrag til Belysning af dette Udtryks Forekomst og Betyd-
ning hos Irenæos. Kbh. 1910.

Scharling, C. H., Evangelisk luthersk Dogmatik. I. Kbh. 1910.

Prof. *Harnacks* Foredrag i Kristiania. Overs. Krist. 1910.

Koch, C., Paa Grænserne. Nogle Overvejelser. Kbh. 1910.

Larsen, M., Brændende Spørgsmaal i Nutiden. 3.—5. Række.
Holstebro og Kbh. 1903—10. 3 D. i 1 Bd.

Lehmann, E., Romantik og Kristendom. Kbh. 1910. [„Fri
Forskning og positiv Kristendom“].

Pontoppidan, M., Det gamle Hus. Fortsat kirkelig Appel. Kbh.
1910.

Rørdam, Torkild Skat, Bibelen og Nutidsmennesker. Kbh. 1910.

Skovgaard-Petersen, C., Venskabet Stilling i et kristent Ung-
domsliv. 4. Opl. Kbh. 1910.

Jurisprudents.

Samling af Love og Anordninger m. m. for Aaret 1909. Afdel.
B. 1.—3. H. Kbh. [1910].

— for Aaret 1910. Afdel. A. 1.—5. H. Kbh. [1910].

Guterlov og Gutersaga. Paa Dansk ved *Lis Jacobsen f. Rubin*.
Udg. af Selsk. for hist. Kildeskrifters Oversætt. Kbh. 1910.

Philosophi.

Høffding, H., Den menneskelige Tanke, dens Former og dens
Opgaver. Kbh. 1910.

Pædagogik.

Vor Ungdom. Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning. Udg.
af pædag. Selskab ved *N. Bang*. Kbh. 1910—11.

* De højere Almenskolers Lærerforening. Beretning om Mødet i Oktober 1910. Kbh. 1911.

Anderssen, O., Billeder af Dannelsearbejdets Historie. II. Den ældre Realisme til Filantropismen. Krist. 1910.

Barnet. Haandbog for Hjem og Skole. Redig. af *P. C. Bjerrgaard* og *F. Sadolin*. Aarhus 1909. Fig. Portr.

Frederiksen, H. C., Med et Barn ved min Side. Kbh. 1910.

Flagstad, C. B., Sprogpædagogikens Psykologi. Kbh. 1911.

† Meddelelser ang. de højere Almenskoler i Danmark for Skoleaaret 1908-09. Udg. af *A. F. Asmussen*. Kbh. 1910. 4.

† Indbydelsesskrifter til de off. Eksaminer i danske Skoler 1910. 40 Bd.

* Beretning om Herlovianer-Samfundets Virksomhed i Aaret 1910. Kbh. 1911.

Bloch, V., Af Ribe Katedralskoles Historie gennem 700 Aar. Ribe 1910. Tvl.

† Indbydelsesskrifter til de off. Eksaminer i norske Skoler 1908. 5 Bd.

† Universitets- og skole-annaler. Ny række. 23. aarg. Krist. 1908.

† Indbydelsesskrifter til de off. Eksaminer i svenske Skoler 1910. 85 Bd. 4. samt 35 Bd. 8.

* *Lembcke, C.*, Patrouilleøvelser for Drengene. Haandbog i Spejdersport. Kbh. 1910. Fig.

Statsvidenskaberne.

Nationaløkonomisk Tidsskrift. Redig. af *A. Jensen*. Kbh. 1910-11.

Warming, J., Haandbog i Danmarks Statistik. 1.-2. H. Kbh. 1909-10.

† *Iversen, L.*, Dødeligheden blandt Forsørgede. En forsikringsstatistisk Undersøgelse. Kbh. 1910.

Kunst.

Danmarks Malerkunst. Billeder og Biografier samlede af *Ch. A. Been*. Kapitlerne indledede af *E. Hannover*. Kbh. 1902-03. 2 Bd. 4. Fig. Tavler.

Lægevidenskab.

Dansk Sundhedstidende. Redig. af *C. Lorentzen*. Kbh. 1910-11. Fig.

† *Jessen, C. C.*, Les oeuvres de l'hygiène hors de l'école en Danemark. Copenh. 1910. Fig.

- † *Salomonsen, C. J.*, Epidemiologiske Theorier i den første Halvdel af det 19. Aarhundrede. Kbh. 1910. 4.
 † *Bohr, Chr.*, Om den patologiske Lungeudvidning (Lungeemphysem). Kbh. 1910. 4.
 * *Saugman, Chr.*, Meddelelser fra Vejlelfjord Sanatorium. X. Kbh. 1910. Tvl.

De matematiske Videnskaber.

- Nyt Tidsskrift for Matematik. Redig. af *C. Juul* og *V. Trier*. A. og B. Kbh. 1910--11.
 * *Krüger, Chr.*, Lærebog i Matematik for Gymnasiets matem.-naturvidensk Linie. II. Kbh. 1910. 4.
 † *Nørlund, N. E.*, Bidrag til de lineære Differensligningers Theori. Kbh. 1910. 4.
 † *Bohr, H.*, Bidrag til de Dirichlet'ske Rækkers Theori. Kbh. 1910.

Astronomi.

- Otto, R. V.*, Stjerner. En Rejse gennem Planetverdenen samt lidt om Fiksstjernerne. Kbh. 1910. Fig. Tvl.

Fysik.

- Fysisk Tidsskrift. Redig. af *K. Meyer* f. *Bjerrum*. Kbh. 1910--11 Fig.
 * *Schmidt, K.*, Mindre Lærebog i Fysik. 9. Udg. Revideret af *J. Kofoed*. Kbh. 1910. Fig.
 * *Christensen, N.*, Elektricitetslære. Kbh. 1911. Fig.
v. Geitler, J. R., Elektromagnetische Schwingungen und Wellen. Braunschweig 1905. Fig.
Schmidt, G. C., Die Kathodenstrahlen. 2. Aufl. Braunschweig 1907. Fig.

Chemi.

- * *Rasmussen, H.*, Kemi for Gymnasiet. 1. D. 2. Udg. Kbh. 1911. Fig.
 --, Kemien i Menneskets Tjeneste. 12.--15. H. Kbh. 1910. Fig. Portr. (Slutning).

Naturhistorie.

- Bøving-Petersen, J. O.*, og *W. Dreyer*, Vor Klodes Dyr. Kbh. 1903. 3 Bd. 4. Fig. Tvl.
Schillings, C. G., Mit Blitzlicht und Büchse. Neue Beobachtungen u. Erlebnisse in der Wildnis inmitten der Tierwelt von Äquatorial--Ostafrika. 4. Aufl. I.p.z. 1910. Fig. Tvl. Forf. Portr.
 Danmarks Fauna. 8. *E. Petersen*. Guldsmede, Døgnfluer.

Slørvinger og Copeognather (Pseudoneuropterer). Fig.
9. *K. Stephensen*, Storkrebs. 1. Skjoldkrebs. Fig. Kbh. 1910.
2 Bd.

Hegi, G., Illustrierte Flora von Mittel-Europa. 24.—28. Lief.
München 1910—11. Fig. Tvl.

† *Jönsson, H.*, Om Algevegetationen ved Islands Kyster. Kbh.
1910. Fig.

† *Boysen Jensen, P.*, Sukkersønderdelingen under Respirations-
processen hos højere Planter. Kbh. 1910. Fig.

† Danmarks geologiske Undersøgelse. 2. Række. Nr. 20 (med
Atlas) og Nr. 23. Kbh. 1909. 3 Bd. Fig. Tvl.

Tårup, Kr., Vort Lands Udviklingshistorie. Kbh. 1910. Fig.

Krigsvæsen.

Pürschel, V., Akademisk Skytteforening 1861—1911. Kbh. 1911.
Fig. Portr.

Weyer, B., Taschenbuch der Kriegsflotten. 12. Jahrg. München
1911. Fig. Tvl.

Geographi og Rejser.

Geografisk Tidsskrift. Redig. af *O. Olufsen*. Kbh. 1910—11.
4. Fig. Kort.

Petermanns Mitteilungen. Herausgeg. von *P. Langhans*. Gotha
1910—11. 4. Tvl. Kort. Portr.

—, Ergänzungsheft Nr. 166—169. Gotha 1910—11. 4. Tvl.
Kort.

Steenstrup, Joh., Kundskaben om Jorden gennem Tiderne. En
Oversigt over Geografiens Historie. Kbh. 1910.

Bøving-Petersen, J. O., Havets Erobring. Kbh. 1910. Fig.

Lande og Folk. Geografien i Skildringer og Livsbilleder. 2.
Bd. 1.—6. H. Kbh. 1910—11. Fig.

Jacobæus, H., Rejsebog (1671—1692). Udg. af *V. Maar*. Kbh.
1910. 4. Fig.

Bodenhoff, E., Minderige Egne. Skitser fra Sønderjylland. Kbh.
1910.

Lütken, A., Fra Adria til Bosporus. Kbh. 1892. Fig.

Peters, C., Den tyske Emin Pascha-Expedition. Overs. af *O.*
Irminger. Kbh. 1891. Fig. Tvl. Portr. Forf. Portr.

Borchgrevink, C. E., Nærmest Sydpolen Aaret 1900. Kbh. 1905.
Fig. Tvl. Portr. Kort.

Historie.

- Boissier, G.*, Nouvelles promenades archéologiques. Horace et Virgile. 7. éd. Paris 1910. Tvl.
- Howardy, G.*, De gamle Østerlande. 2. Del. Udgravningerne i Babylonien, Palæstina, Syrien, Lilleasien, Persien og Ægypten. Kbh. 1910. Fig. Portr.
- Schmidt, Aage*, Udgravningerne i Assyrien og deres Betydning for Israel. Kbh. 1910. Fig.
- Königsfeldt, J. P. F.*, Genealogiske Tabeller. Paany udg. med Fortsætt. af *T. B. Cold*. Kbh. 1910. Tværføl.
- Verdenskulturen. Redig. af *A. Friis*. 123.—141. H. Kbh. 1910—11. Fig. Tvl. Portr.
- Lehmann, E.*, Almuoliv og Eventyr. Kbh. 1910.
- Folkenes Historie. Redig. af *J. Ottosen* og *N. Møller*. 179.—202. H. Kbh. 1910—11. Fig. Tvl. Portr.
- * *Munch, P.*, Lærebog i Verdenshistorie. I. Oldtid og Middelalder. 2. Oplag. Kbh. 1910. Fig. Kort.
- Monographien zur Weltgeschichte, herausgeg. von *E. Heyck*. 30. Das vorgeschichtliche Europa von *H. Hahne*. Bielefeldt u. Lpz. 1910. Fig. Tvl. Portr.
- Bruun, D.*, Krig gennem Aartusinder. I. Oldtidens Krigshistorie. II. Middelalderens og nyere Tids Krigshistorie. III. Napoleonstiden. IV. Fra Sebastopol til Solferino. V. Fra Dybbøl til Sedan. Kbh. 1907—11. 5 Bd. 4. Fig. Tvl. Portr.
- Fridericia, J. A.*, Det syttende og attende Aarhundrede. 1. Halvdel. Kbh. 1910.
- Petersen, Th. E.*, Blade af Athens Historie i Kejsertiden. Kbh. 1910.
- * *la Cour, V.*, Roms Oldhistorie. Lærebog for Realklassen. Kbh. 1911. Fig.
- Eitrem, S.*, Cicero og hans Tid. Krist. 1910. Tvl. Portr.
- * *Munch, P.*, Korstogstiden. 1100—1300. Histor. Perioder. V. Kbh. 1910.
- Bætzmann, F.*, Italiens Frihedskamp. 1. H. Krist. 1911. Fig.
- Bernard, Jean*, Den franske Revolutions Historie 1789, anek-

dotisk fortalt, med et Forord af *J. Claretie*. Overs. af *A. Moth-Lund*. Kbh. [1910]. Forf. Portr.
Munck, V., Vincent de Paul. Tidsbilleder fra Frankrig i det 17. Aarhundrede. Kbh. 1910. Fig. Portr.

Gardiner, S. R., A student's history of England. London 1909. Fig. Portr.

Froude, J. A., Thomas Carlyle. 1795--1835. London 1908. 2 Bd. Tvl. Portr.

—, *Thomas Carlyle. 1834—1881*. London 1902. 2 Bd. Portr.
Wylie, W. H., Thomas Carlyle, the man and his books. Revised by *W. Robertson*. London 1909. Portr.

Gjerløff, N. S., Hundrede Aar af Englands Historie. — *W. Gladstone*. Kbh. 1911. Fig. Portr.

Mollerup, A., John Ruskin. Udg. af *E. Lehmann*. Kbh. 1911. Forf. Portr.

Lunde, H., Martin Luther, hans Udvikling og Livsværk. Krist. og Kbh. 1910. Fig. Portr.

Forchhammer, E., Om Richard Wagner og hans Tannhäuser. Kbh. 1910. Portr.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 2. Række. Kbh. 1910 -11. Fig.

Bugge, A., Fortællingen om Sigurd Favnesbane. Nørøne Heltesagn og Eventyr, gjenfortalt for Ungdommen. Krist. 1910.

Lindbæk, S. A., Landflygtige. Af Aubertske Papirer. Krist. 1910. Fig. Portr.

Danske Magasin. 6. Række. 1. Bd. 2. H. Kbh. 1910. 4.

Historisk Tidsskrift. 8. Række. Udg. af den danske histor. Forening. Redig. af *J. A. Fridericia*. Kbh. 1910 II.

Samlinger til jydsk Historie og Topografi. 3. Række. Redig. af *V. Christensen*. Kbh. 1910 -11.

Fra Arkiv og Museum. Tidsskrift for Østifternes Historie og Topografi. Kbh. 1910.

Troels-Lund, Historiske Fortællinger. Tider og Tanker. 1. - 34. H. Kbh. 1910 -11. Fig. Portr.

Danmarks Folkeminder. Nr. 6. Fra dansk Folkemindesamling. III. Meddelelser og Optegnelser ved *Hj. Thuren*. Kbh. 1910.

La Cour, J. C. B., Danske Gaarde. 104. -105. H. (Supplement og Register). Aarhus 1910. Fig. (Slutning).

- Matthiessen, H.*, Fredericia 1650—1760. Studier og Omrids. Kbh. 1911. Tvl.
- Krak, O.*, Kjøbenhavns Vejviser. 142. Aarg. Kbh. 1910. 4.
- Bokkenheuser, K.*, Christianshavn. (De svandt, de svandt . . ! II.). Kbh. 1910. Fig.
- Lütken, V.*, Bidrag til Langelands Historie. 7.—12. H. Rudkjøbing 1909—10. Fig. Portr. (Slutning).
- † Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk. 5. Række. Litra D. Nr. 24—25. Kbh. 1909—10. 2 Bd. 4.
- † — Statistiske Meddelelser. 4. Række. 32.—34. Bd. Kbh. 1909—10. 3 Bd.
- Danske Vider og Vedtægter eller gamle Landsbylove og By-skraaer, udg. af *P. Bjerge* og *Th. J. Søegaard*. 2. Bd. 3. H. Kbh. 1910.
- * *Kristensen, N. K.*, Danmarks Historie. Kbh. U. A. 2 Bd. Fig. Portr.
- Jørgensen, E.*, og *J. Skovgaard*, Danske Dronninger. 8.—11. H. Kbh. 1910. Fig. Portr. (Slutning).
- Acta pontificum Danica. Pavelige Aktstykker vedrør. Danmark 1316—1536. 4. Bd. 1471—1492. Udg. af *A. Krarup* og *J. Lindbæk*. Kbh. 1910.
- Valdemar Atterdag. Udvalg af Kilder, overs. af *Ellen Jørgensen*. Udg. af Selsk. t. hist. Kildeskrifters Oversætt. Kbh. 1911.
- Bidrag til den store nordiske Krigs Historie. Udg. af Generalstaben. 3.—4. Bd. Kbh. 1906—10. 2 Bd. Kort.
- Begtrup, H.*, Det danske Folks Historie i det 19. Aarh. 12.—21. H. Kbh. 1910—11.
- Ræder, J. Th.*, Krigserindringer fra 1848—50. Kbh. 1911. Portr. Forf. Portr.
- Holbøll, H.*, En Brigadeadjutants Erindringer fra Krigen 1864. Kbh. 1911. Kort. Portr.
- Bang, J.*, og *V. Elberling*, Rigsdagsvalgene 1895—1910. Kbh. 1911. 4.
- Kirkehistoriske Samlinger. 5. Række. Udg. ved *H. F. Rørdam*. Kbh. 1910—11.
- Vitae sanctorum Danorum. Udg. ved *M. Cl. Gertz*. 2. H. Kbh. 1910.
- Atlanten. Medlemsblad for Foreningen „De danske Atlanterhavsøer“. Redig. af *I. Windfeld*. Nr. 77—88. Kbh. 1910—11. Fig.

- † Meddelelser om Grønland, udg. af Kommissionen for Ledelsen af de geolog. og geograf. Undersøg. i Grønland. 35., 43., 45. og 47. Bd. Kbh. 1910—11. 4 Bd. Fig. Tvl.
- Personalhistor. Tidsskrift. 6. Række. Redig. af *G. L. Grove* og *P. Hennings*. Kbh. 1910—11.
- Kraks* blaa Bog. Tre Tusinde nulevende danske Mænd og Kvinders Levnedsløb indtil Aar 1910. Kbh. [1910].
— indtil Aar 1911. Kbh. 1911.
- Danmarks Adels Aarbog. Redig. af *H. R. Hiort-Lorenzen* og *A. Thiset*. 28. Aarg. Kbh. 1911. Fig. Tvl. Portr.
- Storck, H.*, Dansk Vaabenbog. Afbildninger til *A. Thiset* og *P. L. Wittrups* nyt dansk Adelsleksikon. 7. H. Kbh. 1910. Tvl. (Slutning).
- Memoirer og Breve, udg. af *J. Clausen* og *P. F. Rist*. XIII. *E. C. Werlauff*, Erindringer af mit Liv. Tvl. Forf. Portr. XIV. Pastor *L. Prip*, Ungdomserindringer. Kbh. 1910—11. 2 Bd. Fig. Tvl. Portr.
- Lauritsen, P.*, Danske Mænd. Skrifter for Ungdommen. VII. *Gustav Johannsen*. VIII. *Johannes Clausen*. Kbh. 1910—11. 2 Bd. Portr.
- Bajer, F.*, Livserindringer, udg. af hans Søn. Kbh. 1909. Fig. Portr.
- Henrichsen, E.*, *Christen Berg*. Kbh. 1911. Portr.
- Fabricius, K.*, *Griffenfeld*. Kbh. 1910. Fig. Portr.
- Rønning, F.*, *N. F. S. Grundtvig*. 3. Bd. 1. Del. Kbh. 1911. Portr.
- Christensen, G.*, *J. P. Jacobsen*. Kbh. [1910]. Portr. [Mennesker. IV].
- Linck, Anna*, *J. P. Jacobsen*. Kbh. 1911. Fig. Tvl. Portr.
- Andersen, V.*, *Paludan-Müller*. Kbh. 1910. 2 D. i 1 Bd. Portr.
- Rørdam, M.* (født *Hauch*), *Tilbageblik paa et langt Liv*. Kbh. 1911. Fig. Portr.
- Liljefalk, A.*, *Herluf Trolle* og *Birgitte Gjøe*. Kbh. 1910. Fig. Portr.
- Vedel, Joh.*, *Fra mine Minders Verden*. 1. Kbh. 1910. Portr.
- Historisk Tidsskrift. Udg. af den norske histor. Forening. 4. —5. Række. Krist. 1910—11.
- Norges Historie af *A. Bugge*, *E. Hertzberg*, *O. A. Johnsen*, *Y. Nielsen*, *J. E. Sars* og *A. Taranger*. 35.—53. H. Krist. 1910—11. Fig. Tvl. Portr.
- Gregersen, N. J.*, *Hvem berøvede Kong Oscar den norske Krone?* Politiske Interiører. Krist. 1910.
- Boeck, Chr.*, *Soldage paa Aulestad*. Minder om *Bj. Bjørnson*. Kbh. 1910.

- Manthey, A. C.*, Dagbøger for Aar. 1856—1874. Udg. af den norske histor. Forening. 2. Bd. 2. H. Krist. 1911.
- Nielsen, Y.*, En Christianiensers Erindringer fra 1850 og 60-Aarene. Krist. 1910. Fig. Tvl. Portr.

Historisk tidskrift. Utg. af svenska histor. föreningen genom *T. Höjer*. Stockh. 1910—11.

Turi, Johan, Muittalus Samid Birra. En Bog om Lappernes Liv. Udg. med dansk Oversætt. af *E. Demant*. Med Forord af *Hj. Lundbohm*. 2. Opl. [Med et Atlas med 14 Tavler]. Kbh. 1910. Portr.

Lange, K. A., Pehr Henrik Ling. En Levnedstegning. Kbh. 1911. Fig. Portr.

Sprogvidenskab.

† *Larsen, J. K.*, Studier over oldspanske Konjunktiver. Kbh. 1910.

Nyrop, Kr., Franske Stile til Brug ved den højere Undervisning. 1. H. Kbh. 1907.

* *Michelsen, C.*, Franske Læsestykker. 2. Udg. Kbh. 1909.

Grimm, J., u *W.*, Deutsches Wörterbuch. 4. Bd. 1. Abtheil. III Theil. 11. Lief.; 10. Bd. 2. Abtheil. 7. Lief.; 13. Bd. 9. Lief.; 14. Bd. 1. Lief. Lpz. 1910—11. 4.

Viëtor, W., Deutsches Aussprachewörterbuch. 4.—5. H. Lpz. 1910.

* *Reincke, H.*, Tyske Stiløvelser for Mellemkolen. Kbh. 1910.

Murray, J. A. H., A new English dictionary on historical principles. Vol. VIII (sauc—sedum). Vol. IX (si—simple; t—tealt). Oxford 1910—11. 4.

Arkiv för nordisk filologi, utg. genom *A. Kock*. Ny följd. Lund 1910—11.

Danske Studier, udg. af *M. Kristensen* og *A. Olrik* for Univ.-Jubil.s danske Samfund. Kbh. 1910—11.

Mikkelsen, Kr., Dansk Ordføjningslære med sproghist. Tillæg. 5.—10. H. Kbh. 1910—11. (Slutning).

Feilberg, H. F., Bidrag til Ordbog over jyske Almuesmål. Udg. af Univ.-Jubil.s danske Samfund. 36.—37. H. Kbh. 1910.

Bertelsen, H., Fællesnavne og Egennavne. Kbh. 1911.

* *Agerskov og Rørdam*, Dansk Læsebog for Realklassen. Kbh. 1910.

Den græske og latinske Literatur.

- Æschylos*, Sonofferet. Tragedie, gendigtet af *Thor Lange*. Kbh. 1911.
- Homeros*, overs. af *Chr. Wilster*. Ny Udg., gennemset og rettet ved *M. Cl. Gertz*. 1. Iliaden. 2. H. Kbh. 1911.
- * *Homers* Iliade i Udvalg efter *Wilsters* Oversættelse med forklar. Noter ved *C. V. Østergaard*. Kbh. 1910.
- Euklids* Elementer. I—VI. Overs. af *Thyra Eibe*. Med en Indledning af *H. G. Zenthen*. Kbh. 1897—1904. 3 D. i 1 Bd. Fig.
- Plutarch*, Udvalgte Biografier, overs. af *K. Hude*. Udg. af Selsk. til hist. Kildeskrifters Oversætt. 3.—4. H. Kbh. 1910 II.

De nyere Literaturer.

Pett Ridge, W., A breaker of laws. London 1903.

Ernst, O., Lasst Sonne herein! Heitere Geschichten. Berlin. U. A.

- Den ældre Edda. Ny Oversætt. ved *O. Hansen*. Kbh. 1911.
- † *Ussing, H.*, Om det indbyrdes Forhold mellem Heltekvadene i Ældre Edda. Kbh. 1910.
- Rímnasafn. Samling af de ældste islandske Rimer, udg. f. Samf. t. Udg. af gl. nord. Litteratur ved *F. Jónsson*. 5. H. Kbh. 1910.
- Rémundar Saga Keisarasonar, utg. för Samf. t. Udg. af gl. nord. Litteratur af *S. G. Broberg*. 2. H. Kbh. 1910.
- Thidriks Saga af Bern, udg. f. Samf. t. Udg. af gl. nord. Litteratur ved *H. Bertelsen*. 5. H. Kbh. 1910.

Harpestræng, Gamle danske Urtebøger, Stenbøger og Kogebøger, udg. for Univ.-Jubil.s danske Samfund af *M. Kristensen*. 3. H. Kbh. 1910.

Palladius, P., Danske Skrifter. Udg. for Univ.-Jubil.s danske Samfund af *Lis Jacobsen*. 1. Lev. Kbh. 1911.

Mindesmærker af Danmarks National-Litteratur, udg. af *V. Andersen*. III. Udvalgte Stykker af dansk filosofisk Litteratur med Indledn. af *H. Høffding*. Kbh. 1910.

Dorph, H., Digte. Kbh. 1910.

Drachmann, A. B., Udvalgte Afhandlinger, Kbh. 1911.

Heiberg, J. L., Vaudeviller. Kbh. 1895. 3 Bd.

—, Skuespil. Kbh. 1896. 2 Bd.

Holberg, L., Jeppe paa Bjerget. Udg. ved *K. Bokkenheuser*. Kbh. 1911.

- J. P. Jacobsen* i Udvalg med Indledn. og Oplysn. ved *H. Bæk*. Kbh. 1910.
Søren Kierkegaards Papirer, udg. af *P. A. Heiberg* og *V. Kuhr*. 2. Bd. 1837—1840. Kbh. 1910.
Paludan-Müller, F., Udvalgte fortællende Digtninge. Udg. ved *K. Bokkenheuser*. Kbh. 1911.
Rajfn, H., David. Kbh. 1910.
Rørdam, V., Luft og Land. Kbh. 1910.

- Sveriges National-Litteratur. 1500—1900. XVII. August Strindberg. XXI. V. v. Heidenstam. O. Levertin. Stockh. 1910. Portr.
Fröding, G., Samlade dikter. Stockh. 1910. 2 Bd.
Hallström, P., Skepnader och tankar. Stockh. 1910.
v. Heidenstam, V., Svenskarna och deras hövdingar. II. Stockh. 1910. Tvl.

- Tolstoy, Leo*, Krig og Fred. Paa Dansk ved *S. Prahl*. Illustr. af *R. Christiansen*. Kbh. U. A. 3 D. i 1 Bd. Fig.

- Breve fra General *C. G. Gordon* til hans Søster *M. A. Gordon*. Forkortet Oversætt. af *K. Ræder*. Kbh. 1910.

Literær- og Literaturhistorie.

- Nordisk Tidsskrift for Filologi. 3. Række. Redig. af *K. Hude*. Kbh. 1910—11.
 Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning, udg. af det philol.-histor. Samfund. Nr. 81. Nationalfølelsen og Sproget af *Kr. Sandfeld Jensen*. Nr. 82. Nogle Bidrag til Enten-eller's Tilblivelseshistorie af *P. A. Heiberg*. Nr. 83. Prologen til Kanterborg-Historierne af *G. Chaucer*. Paa Dansk ved *U. Birkedal*. Nr. 84. Völu-Spá. Völvens Spådom, tolket af *F. Jónsson*. Kbh. 1910—11.

- * [*Philipsen, M.J.*, Fortegnelse over en Samling Arbejder af St. Steensen Blicher og andres Arbejder om ham og hans Forfatterskab m. v. [Kbh. 1910].

Borup, J., Litterære Udkast. Kbh. 1910.

- Jepsen, M.*, Tre folkelige Forfattere. Kbh. 1910. Fig. Portr.

- Collin, Chr.*, Leo Tolstoj og Nutidens Kultur-Krise. Krist. 1910. Portr.

- * Statsbiblioteket i Aarhus. Katalog over Læsesalens Udlaansbibliotek (danske, norske og svenske Bøger). 3. Fremmede Lande (Geografi og Historie). Aarhus 1911.

Discipelbiblioteket.

Discipelbiblioteket tæller nu ca. 2710 Bind, væsentlig dansk eller paa Dansk oversat Skønlitteratur. Alle Skolens Disciple er pligtige at være Medlemmer. Kontingentet er 2 Kr. aarlig. Desuden bidrager Stiftelsen med 50 Kr. aarlig.

Følgende Bøger er tilkomne i Aarets Løb:

Frank Norris: Polypen; *Samme*: Moran; *Erik Hansen*: Arnaluk; *H. Rosenberg*: Smuthans; *E. Sommer*: Fra de store Oceaner; *A. Liljefalk*: Herluf Trolle; *Bøving Petersen* og *Dreyer*: Vor Klodes Dyr I—III; *Brehm*: Dyrenes Liv I—III (2 Ekspl.); *Heidenstam*: Svenskerne og deres Høvdinger; *Putnam Weale*: Aabenhjertige Breve fra Peking; Breve fra General Gordon til hans Søster; *J. Bull*: Hans Nielsen Hauge; *H. Benson*: Verdens Herre; *L. Hørtyck*: Den gamle Plantage; *Zach. Nielsen*: Mands Vilje; *H. Wergeland*: Den engelske Lods; *Oehlen-schläger*: St. Hansaften Spil; *S. Tange*: Der kæmper et Folk; *S. Tange*: Der stander en Strid; *Lembcke*: Haandbog for Spejdersport.

Illustreret Tidende 1910. III. Familie Journal 1910. Krig og Fred 1910. Folkeoplysningsselskabets Skrifter 1910.

Den fysiske Samling.

Til den fysiske Samling er der i Aarets Løb anskaffet følgende:

Et stort, fortrinligt Telegrafapparat.

En Kvægsølvluftpumpe af ny Konstruktion.

Der næst udført en Del større Reparationer, f. Eks. paa Buelampen og Influensmaskinen.

Endelig købt en Del nye kemiske Redskaber og Kemikalier.

Den naturhistoriske Samling

har modtaget følgende Gaver:

- Et Bjørnekranium, Dyr i Spiritus m. m. (stud. med. E. Traustedt).
- Et Rævekranium, et Stykke Kedelsten (Discipel E. Holstein).
- En Samling Sommerfugle fra Nordøstgrønland, samlede og skænkede af Maleren Aage Bertelsen.
- En Skarv fra Færøerne samt en Hydroid fra Island (Discipel H. Thomsen).
- En Bogskorpion fra Kina (Discipel P. Martens).
- En Skolopender fra Arizona (Mineejer Schneider).
- Et Stykke Brunkul (Discipel E. Heiberg).
- En tertiær Blok med Forsteninger (Prokurist Bärenholt, Næstved).
- Mindre Gaver fra Disciplene Jørgen Lehmann, P. Martens, E. Heiberg, E. Voss og Chr. Hvidt).

Tegninger til Hjælp ved Undervisningen er udførte af Discipel E. Bruun.

I Skoleaaret 1910—11 er anskaffet:

- Kredsløbmodel, 4 Blæserør, Glas og Kemikalier til Fysiologi-undervisningen.
- 4 Mikroskoper.
- Dr. Tauber: Mikroskopiske Vægtavler (12 Stkr.).
- Schmidt: Svømmeredningstavle.
- Balslev og Simonsen: Botaniske Vægtavler (17, 18, 19, 20).
- Udstoppede Dyr: Knortegaas, Spidsand, Hættemaage, Jagtfalk, Krokodille, Tudse (*Bufo marinus*) fra Equador, Klokkefrø, Landsalamander, Stør, Polarøkse.
- Lunge af Kat.
- Skind af Jagtfalk.
- En Samling Forsteninger (Ammonitter m. m.) fra England.
- Et Kranium af Gedebuk.
- Forskellige Dyr (Aktinier m. m.) fra Sundet.

Den botaniske Have har i Aarets Løb modtaget Gaver fra Universitetets botaniske Have, Gartner Holme, Godsejer le Maire, Discipel E. Aarup.

Skoler, som maatte ønske at modtage Planter, kan om Efteraaret henvende sig til Adjunkt Ferdinand.

Den geografiske Samling.

Discipel T. Caroc har eftersat og istandsat nogle Vaaben.

Som Gave er modtaget et Fisketøj, en Haarnaal og en Hæklenaal fra Grønland (Professorinde Listov).

Der er anskaffet:

4 Fotografier fra Møens Klint.

Sprigade og Moisel: Polarkort.

Meteorologisk Instituts Aftenvejrberetning.

Eksaminer i Sommeren 1911.

Studentereksamen og Mellemskoleeksamen.

Den *skriftlige* Del falder ifølge Ministeriets Bestemmelse i Dagene den 13.—16. Juni.

Den *mundtlige* Del afholdes efter nedenstaaende Skema.

Mandag den 19. Juni.

Kl. 4. VII ns. Latin (Bg. R.-N.).

Tirsdag den 20. Juni.

Kl. 8. IV. Tysk (G. Nielsen).

2. VII ns. Tysk (Mø. Nielsen).

Onsdag den 21. Juni.

Kl. 8. IV. Regning og Matematik (Hm. Will.).

4. VII mn. Engelsk (Mi. Ba.).

Torsdag den 22. Juni.

Kl. 8. VII ks. Græsk (Hs. Müller).

9. VII ns + mn. Oldtidskundskab (G. Müller.)

5. VII mn. Naturlære (P. Rasmussen).

Fredag den 23. Juni.

- Kl. 3. VII ks + mn. Geografi og Naturhistorie
(F. Will.).
IV. Naturlære (Hm. P.).

Lørdag den 24. Juni.

- Kl. 8. VII. Dansk (Mi. Abell).
3. VII. Fransk (Mø. Ba.).

Mandag den 26. Juni.

- Kl. 8. IV. Dansk (Th. R.-N.).

Tirsdag den 27. Juni.

- Kl. 8. IV. Geografi (Th. F.).
3. VII ks + ns. Historie (G. Hs.).

Onsdag den 28. Juni.

- Kl. 8. VII ks + ns. Matematik (Will. Pihl-Hansen).
1. VII mn. Matematik (P. Pihl-Hansen).

Torsdag den 29. Juni.

- Kl. 8. IV. Engelsk (Mi. Østerberg).
12. VII ks + ns. Engelsk (Mi. Østerberg).

Fredag den 30. Juni.

- Kl. 8. VII ks. Latin (Bg. R.-N.).
VII ns. Geografi og Naturhistorie (F. Will.).
VII mn. Historie (G. Hs.).

Mandag den 3. Juli.

- Kl. 8. IV. Latin (Jt. Bg.).

Tirsdag den 4. Juli.

Kl. 8. IV. Naturhistorie (F. Jt.).

Onsdag den 5. Juli.

Kl. 3. IV. Historie (Th. Hs.).

Aarsprøven for I, II, III, V og VI Klasse.

Saa vel den skriftlige som den mundtlige Del falder i Dagene fra den 22. Juni til den 5. Juli. Det nærmere vil senere blive meddelt.

Torsdag den 6. Juli meddeles Udfaldet af Eksamen, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Fredag den 7. Juli Kl. 8 bliver Prøve for Aspiranter.

Sommerferien varer til Mandag den 21. August, denne Dag iberegnet; dog maa de nyoptagne Disciple være paa Herlufsholm Kl. 12 Middag. De ældre Disciple giver Møde inden Kl. 10 Aften.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre samt enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gerning.

O. F. Bache.